

Offisersbladet

nr. 2 mars 2013 · årgang 66

tidsskrift for Befalets Fellesorganisasjon

BFO leder utredningsgruppe
om våre spesialister
Side 8-9

Offisersbladet rapporterer fra
Nordiske styrkebidrag i Mali
Side 14-17

Artilleriskytset Archer
ytterligere forsinket
Side 52-53

Stort pensjonsbilag – riv ut!

BFO gir deg kunnskap om pensjonsordningen og din fremtidige pensjon.

Europas hær-
styrker i kraftig
omstilling

Side 44-46

*Du forsvaret landet
– vi forsvaret deg!*

ALT SOM GJELDER VOLVO PÅ EKSPORT. OG LITT TIL.

**UTENLANDSBEORDRING?
VURDERER DU Å KJØPE BIL PÅ EKSPORT?**

VOLVO INTERNATIONAL CUSTOMERS SALES

er en internasjonal salgsorganisasjon som selger biler til diplomater og militære som er på flyttefot. Prisene er meget gunstige, da bilene leveres rett fra fabrikk i Gøteborg. Vi har også mulighet til å levere biler i de fleste hovedsteder i Europa og USA. Bilene kan spesialtilpasses til de markeder de skal brukes/sluttbrukes.

Bilia **08555**

Bilia Økern: Økernveien 115, Oslo.
Magnus Bjørseth Diplomat Sales Manager. Phone: + 47 415 68 318.
E-mail: magnus.bjorseth@bilial.no

www.bilia.no

Offisersbladet

Nr. 2 mars 2013, 66. Årgang
Organ for Befalets Fellesorganisasjon

BFO:
Postboks 501 Sentrum, 0105 Oslo
Telefon 23 10 02 20
E-post: post@bfo.no Internett: www.bfo.no

Offisersbladets tilsynskomite:
Ris og ros, og eventuelle tips om utgavene kan
sendes til tilsynskomiteen@bfo.no

Ansvarlig utgiver:
Eivind Røvde Solberg

Redaktør:
Einar Holst Clausen

Redaksjon og abonnementsavdeling:
Se adresse for BFO
E-post: Offisersbladet@bfo.no
Tlf. abonnementsavdeling: 23 10 02 43
E-post: mona.eriksen@bfo.no

Tilsluttet Yrkesorganisasjonenes
Sentralforbund-Stat

Annonseansvarlig:
2punkt as v/Karin Smedsrud
Mobil: 98 20 54 16
E-post: karin@2punkt.no

(Bekreftet opplag 2012: 10.500)

Signerte artikler representerer ikke nødvendigvis BFOs mening. Forfattere er selv ansvarlig for innholdet og de meninger som fremholdes. Usignert innhold er redaksjonelt.

Utgivelsesplan 2013:

Nummer	Matr.frist	Utgivelse
3	19.04	03.05
4	31.05	14.06
5	09.08	23.08
6	04.10	18.10
7	22.11	06.12

Grafisk produksjon:
Design: punkt&prikke... punktpricke@me.com
Trykk: UnitedPress Poligrafija

Bilder:
Hvis ikke annet er oppgitt, er bildene tatt
av Forsvarets Mediesenter.

Forside:
Sea King redningshelikopter fra 330 skvadron.
Foto: Forsvarets Mediesenter

Redaksjonen avsluttet:
7. mars 2013

«Kreti og pleti»

Denne utgaven har stor variasjon hva angår innhold. Foruten 12 siders innstikk om pensjon, så finner du som leser en stor artikkel om det nordiske bidraget i Mali, skrevet av en av flere freelancere som Offisersbladet sender ut på oppdrag. I tillegg kan dere lese en større artikkel om transformasjonen av hærstyrkene i Europa. Sistnevnte artikkel er lånt fra den svenske søsterorganisasjonen Officersförbundets magasin

Officerstidningen. Lederen av Hovedorganisasjonen for Danske Officerer (HOD), Bent Fabricius, har også et meget aktuelt leserinnlegg om HR-strategi i det danske forsvaret i denne utgave. Jeg håper også at alle de andre artiklene kan bidra til «informasjons-auke» og god lesning.

Så til det kjedelige faktum at hverken AppStore eller Google-play app'en som Offisersbladet lovet på plass fra og med utgave nr 1/2013, er på plass. Jeg kan ikke annet enn å beklage, selv om det er firmaet JPG som ikke har levert det de lovet allerede i november 2012. App'ene skal være rett rundt hjørnet nå, og dere vil bli varslet på www.bfo.no og på sms når de er klare, og nedlastbare. Offisersbladet kan da lastes rett ned til din mobil og lesebrett, og havner under ikonet «aviskiosk», og lagres i bokhylla der. Dette åpner for bedre tilgjengelighet, uansett hvor du måtte befinne deg.

Så vil du som leser se at noen artikler har en såkalt QR-kode. QR (quick response) kode er betegnelsen på en type kvadratisk strekkode som ble utviklet av bilindustrien i Japan. Koden gir mulighet til å lagre mye mer data enn vanlige strekkoder. QR-koder har blitt svært populære blant banker, og i reklamebransjen. BFO har tatt i bruk QR-koder for å lenke til innhold. På denne måten slipper du å skrive inn lange adresser i nettleseren din. Det eneste du trenger er en smarttelefon eller et nettbrett med en app som kan lese QR-koder. Offisersbladet vil bruke QR-koder blant annet til å lenke til bildegallerier som er for store til at alle bildene kan trykkes i bladet. App'er for å lese kodene med, kan stort sett lastes ned gratis.

Det er hyggelig å legge merke til at Offisersbladets serie av artikler og leserinnlegg om Forsvarsbygg i de siste utgavene, nå ser ut til å ha hatt virkning ut i de sivile medier. For de siste ukene, har det stått flere kritiske artikler om Forsvarsbygg i blant annet Dagbladet og Aftenposten, i tillegg til innslag i tv-mediene. At Offisersbladet kan bidra til å sette dagsorden, og skape debatt, oppfatter jeg som meget tilfredsstillende. Hyggelig er det også at stadig flere seriøse aktører tar kontakt med Offisersbladet, for å få sine saker og synspunkter på trykk enten som leserinnlegg, ved at vi dekker saken ved å være til stede på foredrag/seminarer, eller ved tradisjonelle intervjuer.

Til slutt vil jeg ønske alle sammen en god og vel fortjent påskeferie, full av vårsol, enten du er på fjellet eller velger en mer urban variant.

Einar Holst Clausen
Redaktør Offisersbladet

Hertz®

NY AVTALE PÅ Plass!

**VI TILBYR MEDLEMMER AV
BEFALETS FELLESORGANISASJON
RABATTERTE PRISER
I INN- OG UTLAND**

BOOKING: 67 16 80 00
WEB: WWW.HERTZ.NO

Redaktøren: «Kreti og pleti»	3
Europas beste luftmaktseminar!	6
Spesialist-gruppen fortsetter sitt arbeide	8
NATO trenger sjokk-terapi	10
Luft-Log seminar 2013	11
Forsvarets tekniske befalsskole i endring	12
En utfordring under Saharas sol	14
Litt av hvert	18
NAKA 2013	20
BFO leder:	22
Giv akt!	23
Hva skjer?	24
KAFO&BESO	34
Sluttrapport veteranundersøkelsen overlevert Forsvarsministeren	36
Leserbrev	38
Lockheed Martins representant i Norge, synes pressen overdramatiserer	46
Kjekt å ha!	40
Tilbakeblikk	42
Europeiske hærstyrker reduseres og spesialiseres	44
Toppmoderne kampfly krever toppmoderne fasiliteter	48
Nettverk for kvinnelig befall	50
Archer to år forsinket, kravene ikke oppfylt	52
De russiske styrkene trimmes i toppform	54
Fredriksten Artillerie Compagnie af 1716	56
Internasjonale nyheter	58

Europas beste luftmak

Seminalet har blitt et av de mest markante militærmaktseminar i Norden og tidligere forsvarsminister Espen Barth Eide omtalte seminaret som det fremste militærmaktseminaret i Europa.

Av MARIANNE EIDEM
ASSISTERENDE HOVEDLÆRER
LUFTKRIGSSKOLEN

Tradisjonen tro ble Generalinspektøren for Luftforsvarets årlige Luftmaktseminar avholdt på Luftkrigsskolen i Trondheim, den første uken i februar. Årets tema var "UAV – bare ny teknologi eller en ny strategisk hverdag?". På tross av at UAV (ubemannede eller fjernstyrte luftfartøyer) er «gammel» teknologi, har verden vært vitne til en eksplosjonsartet vekst innen konseptutvikling og bruk de siste ti årene. Introduksjonen av UAV i luftmakten medfører imidlertid en rekke politiske, ledelsesmessige, juridiske og etiske utfordringer og dilemma. Dette er en utvikling vi i

Norge vanskelig kan se bort i fra. På tross av dette har debatten vært både begrenset og lavmælt her hjemme. Bevisst eller ubevisst, har Norge valgt å innta en svært avventende holdning til denne kapasiteten. GIL og Luftkrigsskolen mente derfor det var på tide å skape en arena for debatt om og hvilken betydning utviklingen har, i helhet og for Norge spesielt.

Seminalet ble raskt fulltegnet og ingen plasser sto ledig i Luftkrigsskolens to auditorier da seminaret ble sparket i gang den 5. februar. Med både deltakere og foredragsholdere fra øverste hylle, er det lett å lage et godt miljø for debatt. Som tradisjonen tilsier ble seminaret åpnet av sjef Luftkrigsskolen og Generalinspektøren for Luft-

forsvaret. Luftforsvarets musikkorps hadde også sin selvskrevede plass i åpningen. De stilte også opp med flere friske og humoristiske innslag i løpet av seminaret.

Seminalets første dag var satt av til introduksjon til temaet. Dr Peter Warren Singer var første foredragsholder. Hans best-seller bok *"Wired for War – The Robotics Revolution and Conflict in the 21st Century"* var utgangspunktet for en forelesning med fokus på hvilke enorme muligheter som ligger i teknologien. Luftkrigsskolens egen Dr Sigmund Simonsen, som ga oss deretter innføring i hvilke juridiske utfordringer og muligheter som er forbundet med bruken av UAV. Han viste oss at dagens regelverk er i stand til å håndtere denne nye kapasiteten, til tross for at mange

av medias debatter hevder det motsatte. Professor Martin van Creveld avsluttet første dag med en epilog, hvor han ga oss en vurdering av sitt berømte kontroversielle bidrag om luftmaktens framtid fra 1996.

Mange fremtredende NATO-land har lagt inn store bestillinger på ulike UAV-systemer. Seminalets andre dag startet med å gi seminardeltakerne en oppdatering på utviklingen av denne kapasiteten hos flere ledende nasjoner. Den amerikanske UAV-piloten oberstløytnant Bryan Callahan ga seminardeltagerne et innblikk i det amerikanske perspektivet, etterfulgt av den britiske UAV-piloten oberstløytnant Chris Bulteels presentasjon av det britiske perspektivet. Begge

tseminar!

foredragsholderne var tydelig i budskapet om at det er galt å tro at innføring av UAV vil medføre en betydelig ressursparing. De poengterte at det var liten forskjell i behovet for trening og utdanning for å fly ubemannede og bemannede fly. I tillegg må analysekapasiteten trolig økes når man tar i bruk slike systemer, siden økt utholdenhet i operasjonsområde også medfører økt datamengde som skal analyseres.

En kjent side ved UAV-debatten er om ubemannede fly kan erstatte bemannede fly. Oberstløytnant Anthony O'Leary presenterte det australske perspektivet, med vekt på Australias vurderinger av kapasiteter, kostnader og ressursbruk til havovervåking. Australias konklusjon synes å være at disse to systemene utfyller hverandre og derfor må leve side ved side.

Oberstløytnant Scott Coon, sjef NATO AGS Operations, foredro om

NATOs nye multinasjonale samarbeidsprosjektet Alliance Ground Surveillance system. Han vektla de utfordringer som er forbundet med etableringen av en styrke, der nasjonene ikke leverer ferdig trent personell inn i prosjektet. Og hvordan behovet for trening og utdanning har preget utviklingen av styrken.

Seminares andre dag bød seminardeltakerne på en teknologiutstilling. Flere ledende produsenter hadde stilt ut de teknologiske kapasiteter de har å tilby, og deltakerne fikk en tydelig påminnelse om hvilket spenn som finnes innen størrelse, kapasitet og bruksområde. Etter utstilling og lunsj fikk seminardeltakerne et innblikk i en sentral problemstilling knyttet til UAV, nemlig avstand. Dr Kristin Bergtora Sandvik gjorde oss kjent med det såkalte "videospill-syndromet", mens Dr Peter Lee gjorde oss kjent med andre sider ved spørsmålet om

distanse og bruken av UAV-systemer. Professor Rune Ottosen avsluttet dagen med noen påstander om hvilken effekt bruken av UAV har på ulike konfliktområder.

Tredje og siste dag var dedikert Norge og nordområdene. Dagen ble innledet med noen velvalgte ord fra Forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen. Kadett Jens Paulke fulgte deretter med et foredrag preget av ungdommelig pågangsmot. Han presenterte en rekke tanker og ideer om hvilke muligheter innføringen av slike kapasiteter kan gi for Norge.

Seniorforsker ved FFI, Lorn Harald Bakstad, holdt deretter et foredrag som avslørte at Norsk utprøving og bruk har pågått lenge, og at det stadig jobbes med området. Beate Kvamstad ga oss deretter en påminnelse om hvilke utfordringer vi står overfor i Nordområdene. Hun pekte på

en rekke faktorer som vanskelig gjør bruken UAV-er i nordlige strøk.

Å spå hvordan fremtiden vil arte seg er tilnærmet umulig. Astrofysiker Eirik Newth gjorde likevel veldig godt forsøk i sitt foredrag «Dersom jeg skulle angripe Norge med droner i år 2050. Hvordan ville jeg ha gjort det?». Et annerledes og humoristisk foredrag.

Verdensledende militærhistoriker, Professor Sir Hew Strachan, fikk æren av å være seminarets siste foredragsholder. Han dro oss med opp på det strategiske nivå og presenterte noen tanker om hvordan introduksjonen av UAV kan sammenliknes med den betydningen atombomben fikk for strategisk tenkning.

Brigader Per Egil Rygg avrundet av seminaret på vegne av generalinspektøren.

Scann denne QR-koden med din mobil, og få tilgang på mange flere bilder fra luftmaktseminaret. Har du ikke denne app'en, så last den ned til din mobil nå.

Spesialist-gruppen fortsetter sitt arbeide

Et knippe ivrige BFO og PEFO-medlemmer fra Hæren, Sjøforsvaret, Luftforsvaret og FLO har blitt samlet i regi av BFO for å diskutere fremtidens befalsordning, og hvordan den bør innrettes for spesialistene.

Av HÅVARD STØLE OG
LARS ANDREAS IRGENS
Foto: BFO

Fra tidligere har BFO fra politisk hold åpnet opp for muligheten til å innføre OR 1-9 parallelt med at vilkårene i dagens avdelingsbefals ordning jobbes med. Underveis i arbeidet har det i diskusjoner rundt dagens situasjon kommet uttalelser som:

- Tiden er moden for å tilpasse oss våre samarbeidsland, spesielt i NATO-rammen. Dagens ordning, hvor vi nærmest er tvunget til å gjennom Krigsskole for å kunne sikre oss en forutsigbar arbeidssituasjon, skaper mye frustrasjon for de av oss som først og fremst er fagfolk. Vi vil bli verdens dyktigste i faget vårt, og ikke nødvendigvis generaler.

- Vi fungerer både som spesialister, offiser, ledere, fagarbeidere og rådgivere for generalistene i dag, men høye OF/krigsskolegrad hindrer oss fra å delta på NATO- Vi går glipp av erfaringer som er knyttet til gras, slik som seminarer, workshops, stillinger og skoler innen våre fagfelt. Hadde vi hatt en OR-grad ville vi og Norge som nasjon vært velkomne.

- Stå-tiden blant det militære personellet på lavere gradsnivå, fra grenader til løytnant, er for kort. Det er ikke forutsigbart nok. Mange tør ikke/kan ikke etablere seg med hus, hjem og familie når de vet at kontrakten kan gå ut om kort tid.

- Sceptikerne sier at innføring av et OR-system eller tilsvarende vil skape et klasseskille slik vi så for 30-40 år siden. Det er en ny tid nå,

samfunnet har endret seg, slike skillelinjer er visket ut. Vi deler ikke denne bekymringen. Faktisk oppleves det i dag som en diskriminering, da vi som spesialister tvinges inn i et vertikalt krigsskoleløp uten mulighet for å drive med faget vårt.

Leder for gruppen, Håvard Støle mener selv at mange går rundt og eiere en følelse av at problemstillingene rundt personell og kompetanse-styring kun gjelder i egen avdeling, i alle fall er det slik man selv evner å se.

-Slik var det også for meg etter 12 år i hæren. Det var ikke før jeg begynte som OTV i BFO og jeg fikk anledning til å se inn i de ulike miljøene i Forsvaret, Marinen, Luftforsvaret, Cyber FLO, HV og FSAN, at jeg oppdaget at opplevelsen og problem-

stillingene er ganske like i hele etaten.

BFOs spesialist-gruppe ser at mange sitter med følelsen av å være sin egen lykkes smed, og at man på tross av kompetansen man har opparbeidet seg, og Forsvaret har betalt i dyre dommer for, ikke anses som en ressurs, men snarere en utgift. Det er dette budskapet vi vil formidle! Vi vil at Forsvaret skal være bevisst den resursen de har i sine medarbeidere, og være med på å skape forutsigbarhet for både seg selv og arbeidstakeren. Slik at vi i større grad kan få riktig personell på rett sted til enhver tid.

Følg med på BFO-nett og i Offisersbladet, som følger gruppens arbeid tett. Alle råd og delkonklusjoner blir med som viktige innspill – om så hele veien til Stortinget.

En bredt sammensatt spesialist-gruppe, etter initiativ fra BFO, og ledet av BFOs OTV Indre Østland, Håvard Støle, som jobber på Rena/Østerdalen Garrison.

ATF FAKTA ATF

HVORFOR 15 AV 17 SIGNERTE

- Flere titalls millioner "friske" kroner i avtalen
- Fritid og Ø-komp har samme verdi omregnet i kroner
- Bedre inntekt for seilende personell ved sykdom
- Mulighet til å legge penger i avtalen på lokal lønn
- Kompensasjon ift ATF under hele oppsettingsperioden til intops

NOEN EKSEMPLER

Kompensasjon første døgn ved varsel under 2 uker

LTR	ATM VUA ma-fr	ATF vakt ma-fr	Differanse	2t avspas	Reell diff
25	2746 kr	3207 kr	461	482 kr	943 kr
48	3720 kr	4343 kr	623	654 kr	1277kr

Kompensasjon første døgn ved varsel under 2 uker

LTR	ATM ØUA ma-fr	ATF øving ma-fr	Differanse	2t avspas	Reell diff
25	3232 kr	4118 kr	886	482 kr	1368 kr
48	4378 kr	5577 kr	1199	654 kr	1853 kr

Kompensasjon ved varsel over 2 uker

LTR	ATM ØUA ma-fr	ATF øving ma-fr	Differanse	2t avspas	Reell diff
25	3232 kr	2745 kr	-487 kr	482 kr	-5 kr
48	4378 kr	3718 kr	-660 kr	654 kr	-6 kr

- Lik kompensasjon for øving utenlands og innenlands!
- Arbeidstid for militære kurs innenlands av varighet inntil 4 måneder!

ATF FAKTA ATF

HAR NOEN FORTALT DEG AT DU VIL TAPE PENGER PÅ ATF?

- Faktum er at du med ATF kommer ganske godt ut av det. Noen aktiviteter gir mer penger, andre gir mer tid. Dette skrev alle organisasjonene under på før forhandlingene startet, også LO-forbundene.
- BFO, og de 14 andre organisasjonene som har signert, har fått flere titalls millioner "friske" kroner inn i avtalen! Gjennom fremtidige forhandlinger skal BFO få mer penger inn i avtalen. Ved å gå til brudd har LO-forbundene NOF og NTL sagt nei til disse mulighetene.
- For et normalt øvingsdøgn vil du få betalt det samme som før, når verdien av de to timene avspasering tas med i regnestykket.
- For et vaktidøgn vil du med ATF få betalt mellom ca 1000 og 2500 kroner ekstra i lønnstrinn 25, avhengig om dette tidligere var VIA eller VUA.
- Har du mistanke om at du har blitt fortalt halve sannheter eller noe som ikke er sant, ta forbindelse med BFO eller Forsvaret for å få gjennomført en ATF faktabrief ved din avdeling.

Befalets Fellesorganisasjon
Du forsvarer landet - vi forsvarer deg

NATO dreier seg ikke primært om krisestyring i Kongo eller nasjonsbygging i Afghanistan. Alliansen handler om å få USA med i Europas sikkerhet, sikre at Tyskland holdes i en multilateral europeisk konstruksjon og at Russland involveres i partnerskap, understreker professor Sten Rynning fra Syddansk universitet overfor Offisersbladet.

NATO trenger sjokk-terapi

Professor Sten Rynning ser med bekymring på den geostrategiske utviklingen og NATOs mangler.

TEKST OG FOTO: TOR HUSBY

Han mener at alliansen ikke virker som den bør og fjerner seg fra det kollektive forsvar. En sjokk-terapi trengs for å få den på rett kurs igjen. USA interesserer seg mer og mer for Asia, mens de multilaterale båndene som til nå har holdt Tyskland "europeisert" svekkes. Faren er at Tyskland søker en europeisk føderasjon, som er i tråd med tysk politikk, men som Storbritannia har meldt seg ut av,

som Frankrike ikke kan prege økonomisk og som andre europeiske land går med i fordi de ikke har noe valg. Russland på sin side gjennomgår en identitetskrise og vet ikke hva det vil med sin forsvars- og sikkerhetspolitikk. Lederne er ute av stand til å inspirere til nye visjoner for det russiske samfunn. Faren er at Kreml kan fristes til å spille geopolitikk, som landet en gang gjorde.

Sterke vestlige institusjoner i form av NATO og EU er derfor den

beste måte å stabilisere og engasjere Russland på. Russland skal ikke delta i dem, men være partner. Svaret på utfordringene er en gjenskaping av NATO slik at alliansen på nytt blir relevant for Washington og slik at europeerne igjen investerer i kollektivt forsvar.

Mangler

Professor Rynning fortsetter: -NATO produserer ikke den nødvendige politiske forståelse for hva alliansens kjerneproblem er. Det politiske underskudd fører til

synkende forsvarsinvesteringer. Man må ikke glemme at politikk er alle investeringers mor. Både NATO og EU trenger å gjenskape den politiske dynamikken. Hvis det går opp for folk hvor alvorlig situasjonen er vil de ta skjeen i en annen hånd og øke forsvarsbudsjettene, selv om at alle forstår at finanskrisen gjør dette vanskelig. Europa får den sikkerhet det betaler for.

Luft-Log seminar 2013

- Et storslått gjensyn på Luftkrigsskolen

AV LØYTNANT JOAKIM RAMSE,
ARRANGEMENTSJEF

Den 27. til 28. februar ble det andre LuftLogSem arrangert! Denne gangen har det gått fra å være et kadettinitiativ til å bli et samarbeid mellom Luftoperativt inspektorat og Luftkrigsskolen, selv om formen på seminaret i store trekk var det samme. Hvis man betrakter inspektoratets ansvar for det faglige innhold i utdanningen, og som samlende organ i bransjen ellers, virker denne organiseringen naturlig. 121 deltakere samlet seg til først en rekke varierte logistikkforedrag, før programmet gradvis ble mer sosialt. Dette er en betydelig økning i deltakerantallet fra fjoråret. Musikk fra Luftforsvarets musikkorps og fotografering

ved BFOs OTV Morten Granhaug var med å sette en spiss på arrangementet.

Logistikkseminaret hadde i år tre tema som foredrag og diskusjon dreide seg inn på, disse var *Logistikk samarbeid i internasjonale operasjoner*, *Hva innebærer «Performance Based Logistics»*, og *logistikkberedskap*. Dette ble grundig behandlet gjennom hele seminaret, og kulminerte i plenumsdiskusjonen. Der ble det igjen tydelig at de forskjellige rollene til avdelingene og aktørene som tar del i logistikken, både er komplisert og variert. Derfor er det nok en god ting at aktørene og menneskene får anledning til å møtes ansikt til ansikt på en felles arena.

Med de store endringer, utfordringer og investeringer som

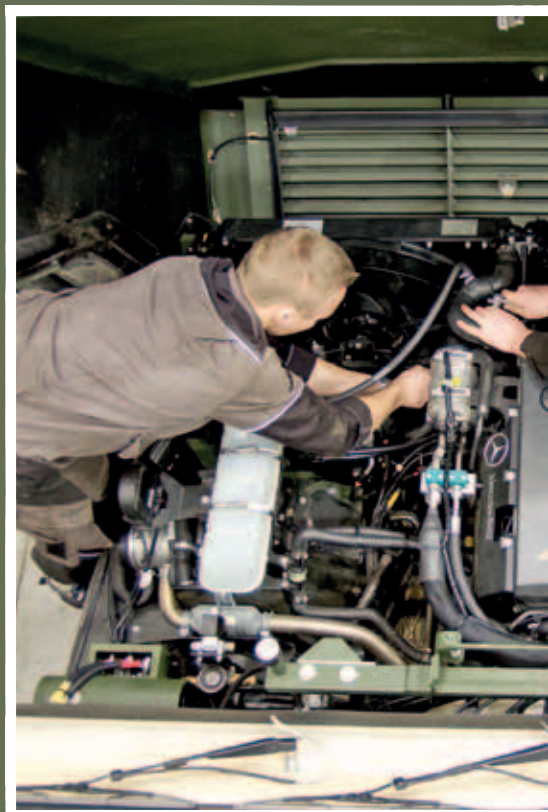
står på planen for logistikken som bransje i forsvarssammenheng, var det en utbredt oppfatning blant deltakerne at ikke bare årets, men også mulige fremtidige

seminar ville være aktuelt å holde. Mye tyder altså på at det er duket for nok en god seminartradisjon på Luftkrigsskolen!

Forsvarets tekniske

Alle forsvarsgrener mangler personell med teknisk kompetanse. Hæren iverksetter nå tiltak fra august 2013. MP-linjen ved FTBS på Sessvollmoen blir overført til Hærens befalsskole (HBS) på Rena, og underlagt Krigsskolen. En ny ett-årig teknisk utdanning etableres ved FTBS høsten 2013.

befalsskole i endring

Av EINAR HOLST CLAUSEN
Foto: FTBS

Flytter til en allerede overfylt Rena leir

Militærpoliti-befalselevne vil i fremtiden få sin utdanning på Rena. Forvaltningsutdanningen, Ammunisjonsforvaltning, Lærling- og mekanikerutdanningen på tunge kjøretøy, og elektro-optisk våpenlinje blir fortsatt værende på Sessvollmoen. I tillegg opprettes en ny ett-årig mekanikerutdanning på Sessvollmoen, for de som allerede har fagbrev innen aktuelle tekniske/mekaniske fag, med påfølgende pliktjeneste.

Positiv til omstillingen

Sjef Teknisk avdeling på Sessvollmoen, oberstløytnant Åge Elvestuen ser fordeler med denne omstillingen, og sier at de nå kan fylle opp vakante stillinger på linjene reparasjons- og bergingstjeneste på skolen. Han sier videre at den nye ett-årige modellen vil bli et fint tilskudd til

eksisterende linjer innen teknisk utdanning. Befalselevne på den ett-årige tekniske utdanningen (1+1 år) får også med seg en befalsutdanning som gjør dem skikket som ledere i Forsvaret. Utdanningen er god, og vil avhjelpe behovet for flere teknikere, selv om våre nyutdannede teknikere er attraktive også på det sivile arbeidsmarkedet, sier Elvestuen.

Solid 2+2 års utdanning

Den gamle teknikerutdanningen, som altså forblir på Sessvollmoen, er 4-årig, med to års fagutdanning og to års praksis ute ved avdeling med kyndig veiledning. Det er to linjer, våpentekniker (elektrooptisk våpenlinje) og bilmekaniker (tunge kjøretøyer). Våpenteknikerne lærer seg å vedlikeholde/reparere alt fra enkle håndkikkerter, pistoler til aggregater og mer avanserte våpensystemer som stridsvogner og rakettsystemer. Bilmekanikerne skal etter avsluttet utdanning

blant annet kunne utføre enkle servicer med komponentbytter på aggregater, tunge kjøretøy og stridsvogner. Utdanningen gir generell studiekompetanse og befalsutdanning, samt mulighet for å kunne gå opp til fagprøve som reparatør for tunge kjøretøy eller industrimekaniker.

Offisersbladet besøkte FTBS og møtte skolesjefen

Major Håvard Fosse var sjef FTBS helt til han ble småbarnsfar og gikk ut i fødselspermisjon og 40 % stilling. Da overtok major Kjevik som sjef på fulltid. Fosse fungerer nå mer som en «konsulent» i følge ham selv. På Fosses kontor fikk Offisersbladet et innblikk i hva en skolesjef er opptatt av, og ikke minst stolt av. Fosse presiserte tidlig i samtalen at FTBS er en fellesskole som utdanner til alle forsvarsgrener og til FLO. Han trakk også raskt frem den positive utviklingen skolen har hatt med stadig større kvinneandel, kanskje spesielt MP-utdanningen, som nå

har en kvinneandel på hele 38 %! Dette er meget positivt, og er godt for miljøet her ved skolen, sa Fosse. Han kunne også fortelle at de aldri har hatt behov for å kvotere inn jenter til MP, Ammunisjons- eller Forvaltningsutdanningen.

Major Fosse og FTBS gir også klart uttrykk for at de er svært fornøyd med den seleksjonen som FOS gjør. Han er spent på etableringen av den ett-årige teknisk utdanningen som nå etableres, og det skinner klart gjennom at 16 befal er i underkant av det FTBS trenger for å drive tjenesten. Han er imidlertid glad for å ha så mange dyktige medarbeidere. FTBS er for øvrig akkurat ferdig med årets skimarsj, føyer han til, en viktig øvelse i forhold til lagarbeid og utholdenhet under vinterforhold. Få også med at FTBS har en meget god Facebook-side, kunne «skolesjefskonsulent» fortelle før Offisersbladet forlot skolebygget.

En utfordring under Saha

EUs «training mission» er snart på plass i Mali. Opplæring av hæren og sikkerhetsstyrker skal skje i løpet av 15 måneder. Målet er å gjenvinne stabilitet og demokrati i Mali. Gjenerobring av territoriet er ikke nok.

Av GURI CHARLOTTE WIGGEN

Krigen fortsetter i Gao og Kidal, ørkenregionene grenser til Niger og Algerie i nordvest. Det er 4000 franskmenn på bakken, 4500 fra de afrikanske styrkene pluss den maliske hæren. Fra slutten av januar til midten av februar har USA bidratt med 41 C-17 cargoflyvninger via Tsjad og Frankrike. En selvmordsbombe i bil tok livet av 7 i Kidal for få dager siden. De drepte var tuareger fra (MNLA) som samarbeider med de franske styrkene.

På leting etter nye kilder

Noen ringer meg. Jeg sitter i bil med min maliske sjåfør - i gloheten - på leting etter en adresse. Det er tidlig ettermiddag. Stabsoffiseren Jaime Melville har veldig britisk uttale. Det går ti sekunder før jeg forstår at det er fra EUs «training mission».

-So how exactly did you know about the Joint Mission?

Cornell Melville vil vite flere detaljer. Han ber meg ringe sin ansvarlige, Felipe de Cussak i Europa, for EU-operasjonen i Mali. Ankomst til Bamako har

begynt og offentliggjøringen av ankomsten er på dette tidspunktet enda ikke skjedd. Det er grønt lys fra Cussak, på epost fra Melville, etter jeg leverte mine papirer. Melville vil sette meg i kontakt med de to skandinaviske offiserene i operasjonen. Og slik får jeg et intervju med oberstløytnant Daniel Ottosson og finske kommandørkaptein Kari Arnberg.

Europaunionens operasjon i Mali

-Dette er Europaunionens operasjon for å trene opp Malis regjeringsstyrker. Malis armé og sikkerhetsstyrker helt konkret. Og denne misjonen har ingen ting med den franske bilaterale operasjonen Servat å gjøre. Det som vi deltar i skjer med den Europeiske Unionens mandat og det er viktig å skille mellom de to. Daniel kan ikke få understreket dette nok. Så sier han «det er jo ikke just nå kveldstidning du skriver for» så ler han og kommandørkaptein Arnberg. Da er sjansen større for at det blir riktig gjengitt.

-Mitt inntrykk er at dette kan bli første skritt for å skape en sikrere

situasjon i Mali og at det slik blir mulig å gå inn med politiske midler, styrke sivilsamfunnet og bygge opp Mali som nasjon igjen.

Det er ingen liten oppgave Europaunionen har tatt på seg. Han kommer fra det svenske Høgkvarteret, har tidligere jobbet med ledelse. Hans oppgave er å se på struktur og organisasjon og finne ut hvordan malierne kan bli bedre ledere. Dette er en fransk operasjon så det flest franskmenn med. Det er foreløpig bare de to fra Skandinavia men det kommer trenings-team fra både Sverige og Finland på 10-15 mann i hvert team. Hele misjonen er nå på 60 mann men planen er at det skal bli 340 i slutten av mai.

Kort forløp

Mali er en tidligere fransk koloni, som ble selvstendig i 1962. Siden 1992 har det vært noe som lignet demokrati i Mali. Det viste seg å være skjort. Det tok kupplederen kaptein Amadou Haya Sanogo bare to timer og okkuperer den nasjonale radiostasjonen, presidentpalasset og departementene den 22. mars 2012. Dette skjedde etter tuaregopprøret

Bakkestyrker i ørkenlandskapet i Mali.

Den franske generalen Francois Lecointre, med mikrofon.

Kommandørkaptein Kari Arnberg og oberstløytnant Daniel Ottosson.

(MNLA) hadde startet i nord, men påfulgt av jihadisternes overtakelse av to tredeler av landet (Kidal, Gao og Timbuktu) som benyttet seg av kaos og maktvakuum kuppet skapte. Gjenvinning av territoriet startet med den bilaterale franske militære Operación Serval den 11.januar.

Rafaele jagerfly og fallskjermjegere ble brukt i første fase av krigføringen. Senere kom bakkestyrker på plass i samarbeid med de afrikanske styrkene. Situasjonen har kjørt seg fast med krigføringen i Gao og Kidal. Der opprørerne ikke har tenkt å gi seg. De maliske og afrikanske styrkene (hovedsakelig fra Tsjad og Niger) er ikke i stand til å holde situasjonen i sjakk alene. Det er ikke nok å

gjenvinne territoriet og det er fremdeles kaotisk i nord. Informasjonsmangelen er skrikende, selv om internasjonal presse rapporterer fra den militære situasjonen, med det franske forsvarsdepartementet som kilde.

Klare mål

-Det er en stor brist på alt, både ressurser og utdanning. Basisbehovene mangler, slik som radio, våpensystem og logistikk. Vi tilbyr kapasitet og midler, men er ikke her for å fortelle hva de maliske styrkene skal gjøre. Militæret er et instrument som bare har en viss virkning, men det er ikke løsningen i seg selv. Det skal skape grunnlaget for en sikrere situasjon og politisk løsning.

På 15 måneder skal de gjøre jobben. Det er et mandat fra Brussel og tidsfristen er satt. Når tiden er ute skal et visst antall fra de maliske styrkene trent og vil være i stand til å ta over kontroll over sikkerhetssituasjonen i Mali. Kari Arnberg mener dette ikke blir et problem, det er en oppgave de har kommet for å løse. Rundt strategi og taktikk kan han ikke si mye enda. Han må først lære hvordan det implementeres.

-Om vi lykkes med å bringe stabilitet tilbake til Mali ville dette bli et godt eksempel på vårt samarbeid. Vi er en del av hele prosessen.

Norge er ikke med

-Til og med ikke- medlemsland i

EU har fått muligheten til å delta, slik som Norge. Norge deltar ikke i denne operasjonen. Kan hende med midler, men det er jeg ikke informert om. Vi har en felles historie og verdigrunnlag og kan finne felles nordiske løsninger. På slutten av mai skal det totalt være 340 i hele EU-operasjonen. Daniel og Arnberg bekrefter at situasjonen i Bamako er forholdsvis trygg for deres egen del også. Jeg undrer på hva de vet om det militære nivået til fienden.

-Terroristene er selv i egne øyne «frihetsskjempere» så det finnes ingen lett løsning på denne situasjonen. Malis regjering må tilby noe bedre enn det terroristene kan tilby i nord. Jeg tror de militære opprørerne er på et lavere

Muslimske grupperinger i Nord Her en Mojahedin-gruppe.

nivå enn i Afghanistan. Og jeg har hørt at de er rundt 3000 eller mer. Daniel er nøktern med å være bastant. Det franske magasinet Le Point foreslår et sted mellom 2000 -15.000. Det er ikke mye å bli klok av, men viser heller at det er mye usikkerhet om hvilket omfang dette kan få.

Operasjon Serval- «operasjon afrikansk villkatt»

Serval er navnet på en flekkete afrikansk villkatt. På engelsk er den betegnet som «tiger-forest-cat». Navnet har nå fått dobbel betydning. Operación Serval har gått inn i en ny fase og de franske troppene vil ha stedfortredere. Planen var opprinnelig å trekke seg ut i mars. Sannsynligvis for tidlig. Hvilken militær strategi finnes i den maliske hæren? Hvordan skal man få has på fienden? Vil dette bli et nytt Afghanistan?

Å finne noen svar fra en pålitelig kilde virket en stund som et umulig prosjekt. Inntil jeg ved tilfeldighet fikk et eksklusivt intervju med den nylig pensjonerte General Anatol Sangaré. En av

de mest respekterte generalene fra forrige langvarige regjering med president ATT, (Amadou Toumi Toure). Hans gode venn får overbevist ham om å komme til et intervju, noe 63-åringen ikke gjør så ofte. Min kontakt er hans venn. Den franske Mali-kjenneren, understreker at dette møtet er svært eksklusivt.

«Mali skal bli jihadistenes grav, de skal aldri komme seg herfra»

Måten han ordlegger seg på minner meg om Nicaraguas øverste General på 80-90-tallet Humberto Ortega. General Anatol Sangaré har en alvorlig mine, glimt i øyet og et reservert glis. Han blir betraktet som et vandrende leksikon av de som kjenner ham. Han bruker litt tid på å finne ut hva formålet med det hele er. Har kommet i sivil, med en lang lyseblå silkeaktig kjortel. Nekter å bli fotografert, av sikkerhetshensyn. Men sier diplomatisk at han kan bli fotografert neste gang, vel vitende om at neste gang kan hende aldri blir.

-I dag er interimregjeringen og hæren enige om hva som bør

gjøres for å eliminere de utfordrende sikkerhetsmessige problemene i Mali. Folk søker nye ledere, de stoler ikke på noen fra fortiden.

Generalen snakker nå om kupplederen Kaptein Amadou Haya Sanogo, men også om politikere som har gjort seg ferdige i Mali.

-Kaptein Sanogo er snart ute av bildet, han får mindre og mindre ansvar, blir marginalisert. Det er nye politiske ledere folk vil ha.

For tiden er det jihadistene i AQIM (se faktaboks) den største trusselen. Det er Al Qaeda in the Islamic Magreb. De inkluderer krigere og ledere fra Libya og Algerie. De er farlige og har styrket seg i ørkenområdene i Mali/Niger siden 2009. Motivasjonen er makt og kontroll for å operere som de vil i Sahara. Mali er rikt på naturressurser og er av de områdene i verden med størst ulovlig menneske- og narkotika transport. Det virker som det er like mange banditter som «hellige krigere».

-De mobiliserer seg i ørkenen hvor forholdene er svært vanskelige. Man kan kjøre 100 km en dag

og neste dag kan ingen se sporene etter kjøretøyet ditt. Hele to tredeler (2/3) av Mali er en stor ørken. Jihadistene gjemmer seg bak toppene og i grottene. Det er lett for dem å bevege seg de kjenner terrenget, og har alle fordeler, selv om de ikke er så mange. De er oppvokst der. Mange av rebellene er barnebarn av de som også var rebeller.

Aldri et nytt Afghanistan

En del av den militære strategien blir å bekjempe rebellene i ørkenen. Flyene kan ikke se dem som gjemmer seg i grottene. Heller ikke de sofistikerte dronene. Om så, beveger de seg hele tiden. Bakkestyrker kan derimot ta dem hvor de er, sier Sangaré. Han mener det er helt feil å tro at Mali kan utvikle seg til et «nytt Afghanistan».

-Jeg tror det er helt usammenhengbart og umulig. Det blir aldri det samme fordi folket vårt står sammen i dette landet. Folket vil at Mali skal være et land og en nasjon. Mali har 7 grenser, det er til Algerie, Niger, Burkina Faso, Elfenbenskysten, Senegal, Guinea

UAVer som denne Predatoren, brukes stadig oftere i krigføring.

Fransk Rafale over Mali.

og Mauritania. Alle nabolandene vil støtte Mali slik at det aldri skjer. Jihadistene skal drepes i Mali, her skal de dø. De skal ikke komme seg herfra. Alle nabolandene har stengt grensene for dem. Mali skal bli jihadisternes grav. Det internasjonale samfunn må også gjøre maksimalt slik at hele scenariet begrenser seg innenfor Malis territorium. Dersom de kommer seg herfra blir de en fare for Europa og USA. Sangaré sier det er ekstremt viktig for militæret at europeiske spesialister kommer til Mali nå.

-Det er stort behov for opplæring på områder som miner, eksplosiver og bruk av helikopter. Jeg tror all trening er viktig og at det er avgjørende for situasjonen fremover.

Jihadistene er etter alt å dømme

på trygg avstand fra hovedstaden. Slik hadde det sannsynligvis ikke vært om den franske intervensjonen ikke hadde kommet i gang så raskt. Jihadistene feilvurderte situasjonen de de rykket sørover i januar og har i ettertid sett at dette landet ikke er moden for noe sharia-lov.

-Hvis AQIM skal utgjøre en sikkerhetstrussel i hovedstaden Bamako, må det være selvmordsbomber. Men hit kommer de ikke så lett. Overalt hvor AQIM befinner seg er sikkerhetstrusselen den samme. Generalen understeker at han snakker som privatperson og ikke som offentlig talsperson.

For noen uker siden virker den franske militære intervensjonen å være en lettere match enn forventet. Så fant militæret store kvantum eksplosiver i Gao. Og

jihadistenes krigføringen mot de franske, afrikanske og maliske troppene pågår fortsatt. Fire uker etter Francois Hollande uttalte at «vi har vunnet». Territoriet er med nød og neppe gjenerobret. Men ingen ting fungerer som det skal i nordområdene. Det er lite man kan få til uten en samfunnsstruktur og banksystem. Det siste nye er at AQIM er uenige innad om strategi og innføring av Sharia-lov. Lederen Addel Malek Droukdel har i et dokument som kom på avveie, publisert av AP (Associated Press) innrømmet at ødeleggelsene av helligdommene i Timbuktu og rask innføring av Sharia-lov i de okkuperte områdene ikke var god taktikk. Utviklingen av situasjonen i Mali vil ingen spå, overraskelser er jihadisternes sterkeste kort.

FAKTA:

(MNLA) Bevegelsen for løsrivelse av Azawad (nordområdene): Ledes av tuaregen Mahmoud Ag Ghali. De består hovedsakelig av tuareger opprinnelig nomadefolk fra Nord-Mali som er lei av å bli marginalisert av myndighetene i hovedstaden Bamako. 6. april i fjor erklærte gruppen opprettelsen av en egen stat «Azawad». Løsrivelseskravet har noe støtte i befolkningen i området, men bruken av voldelige metoder har gjort dem svært upopulære. Tuaregene utgjør 7 % av Malis befolkning og MNLA inkluderer en del av tuaregene.

Ansar Dine: Ønsker også et løsrevet Nord-Mali, men under strenge sharialover. De ledes også av en tuareg; Iyad Ag Ghali, som også var sentral i tuaregenes opprør nord i Mali fra 1992 til 1996. Ansar Dine har i løpet av 2012 skiftet alliansepartnere. Noen ganger har de samarbeidet med MNLA, andre ganger med andre opprørsgrupperinger nord i Mali.

Al-Qaida i Magreb (AQIM) ble formelt etablert i 2006 og raskt kategorisert som en terroristorganisasjon, både av EU og USA. Grupperingen sprang ut av fundamentalistiske muslimer (salafister) i Algerie, men har ulike støttespillere i en rekke andre land i Sahel (Mali, Mauritania, Niger, Tsjad). AQIM ønsker å innføre sharialover i hele Mali og er motstandere av at Nord-Mali løsriver seg. Hovedmannen bak gisseltagningen i Algerie, Mokhtar Belmokhtar, er en av mange utbrytere fra AQIM.

MOJWA/MUJAO Bevegelsen for enhet og jihad i Vest Afrika. Utbrytere, ledes militært av Omar Ould Hamaha fra Timbuktu. MOJAO er kjent for å fare hardt frem mot sivilbefolkningen og er upopulære av den grunn. De er stempelt som terrorister av USA og EU. Deres ønske er å islamisere hele Vest Afrika. Enkelte av lederne i MOJWA var tidligere sentrale personer i AQIM. Nå slås de mot hverandre. Det samme gjelder langt på vei en av sjefene i Ansar Dine.

SVENSKENE FÅR NESTE GENERASJONS PANSREDE HJULGÅENDE KJØRETØYER

Patria har nå levert de første AMV'ene til det svenske forsvaret. Det var de første av en bestilling på 113 vogner, til en pris på i overkant av 250 millioner Euro. Produksjonen har i følge Patria gått etter planen. Dette skal være «state-of-the-art» teknologi, med svært god mobilitet og god pansring. Det svenske forsvaret er en av de største brukerne av Patrias pansrede kjøretøyer, og det er inngått solide vedlikeholds- og oppgraderingskontrakter mellom partene.

Patria AMV er markedsleder på moderne pansrede hjulkjøretøy (8x8), Patria har skrevet kontrakter med syv land på til sammen 1.400 vogner på verdensbasis. Vognene har vært i tjeneste i både Afghanistan og Chad, med gode erfaringer/tilbakemeldinger.

Einar Holst Clausen

AWV2014.

THE BEST EVER!

HMKGs Festkonsert i Konserthuset i januar var kort og godt fantastisk. Fra de klassiske stykker, via det folkelige, til rock og populærmusikk. Gardemusikerne introduserte selv hvert nytt stykke med sikkerhet og humor, og jammen dukket ikke Øistein Sunde overraskende opp i andre del av konserten, for å spille og synge sammen med de stramme musikerne! En drøm han hadde hatt lenge i følge ham selv.

Et fullt konserthus fikk oppleve et lekent program, som virkelig til fulle fikk vist kvaliteten til hele 3. gardekompani, der også årets drilltropp fikk vist seg frem. Det er ikke mindre imponerende at disse gardistene møtte til tjeneste i oktober 2012. Årets festkonsert fortjener betegnelsen «The best ever»!

Einar Holst Clausen

Foto: HMKG

En stolt Øistein Sunde spiller Valdresmarsjen sammen med Gardemusikken.

Drillkontingenten viser seg frem.

MODELLFLYSAMLING DONERT TIL FLYSAMLINGEN PÅ GARDERMOEN

I slutten av januar åpnet Flysamlingen på Gardermoen Norges mest komplette modellflysamling av fly brukt under den 2. verdenskrig (plastmodeller). I glassmonter med over 70 løpemeter hyller, står nå de nitidig bygde modellene utstilt. Hele samlingen på over 450 modeller i skala 1:72, er donert av den avdøde Gunnar Aas sin familie. Aas var lidenskapelig modellflybygger, og på jobbreiser verden rundt, kjøpte han alltid med seg nye modeller. I gjennomsnitt brukte den profesjonelle modellbyggeren Aas, over ti timer på hver modell.

Flysamlingen Gardermoen og Jan Ernestus, har brukt flere år på katalogisering, planlegging og bygging av monterer, for å få vist frem denne samlingen. Nå er alt på plass, og det er et imponerende skue, og ikke minst ren flymilitær historie. Hvert modellfly er nummerert og ved utstillingen kan man slå opp i en katalog, og lese om hvert enkelt fly. Dette er verdt å få med seg.

Einar Holst Clausen Jan Ernestus foran samlingen.

MAGASINET MILITÆRE OPERASJONER

Magasinet Militære Operasjoner, har nå kommet med bok/spesialhefte nr 5, som omhandler kampen om Narvik i 1940.

Det er Ares Forlag as som er utgiver og forfatteren er Frode Lindgjerdet. Heftet på 114 sider, gir et svært innsiktsfullt og lett forståelig bilde av kampene i Narvik. Med unike bilder fra alliert og tysk side, kombinert med illustrasjoner av Andreas Hauge og Sigve Solberg, samt operasjons-kart fra kampene, er det veldig interessant og en fryd å lese denne boken.

Tidligere utgivelser i serien er: Jakten på Bismarck, Slaget om Stalingrad, Den finsk-russiske Vinterkrigen, Slaget ved El-Alamein. Neste utgivelse blir Slaget om Kursk 1943.

Einar Holst Clausen

NY BOK FRA FORSVARETS STABSSKOLE

«Krigens vitenskap – en innføring i militærteori» er siste tilskudd i en rekke bøker som høyskole- og stabsskolemiljøet har produsert, i samarbeid med abstrakt forlag.

Denne mursteinen av en bok (576 sider), har vel kort fortalt i seg det meste av det som bør vites om militærteori. Men den kobler også all denne viten sammen med, og helt opp til dagens operasjoner, inkludert cyberdomenet. Bokens redaktører Harald Høiback og Palle Ystebø, tjenestegjør begge ved Stabsskolen i dag. Den 31. januar ble boken åpnet seansen og Høiback og Ystebø fortalte litt om innhold og tanker rundt bokverket. Blant andre, holdt general Sverre Diesen et interessant og humoristisk foredrag rundt noe av tematikken i boken.

Dette er nok boken som både militærhistorikere og taktikere bør skaffe seg. Den kan på mange måter bli krigernes «hellige gral».

På bokens bakside står blant annet: «Boken beveger seg på alle nivåer i det militære hierarkiet, fra det politiske – via det militærstrategiske og operasjonelle – til det taktiske».

Einar Holst Clausen

BILDETEKSTEN PÅ SIDE 49 I OFFISERSBLADET NR 1/2013 SIER “AMERIKANSK SOLDAT UTENFOR KABUL...”

Soldaten på bildet har den afghanske Crises Response Unit (CRU) sitt merke på den ene armen og General Directorate of Police Special Units (GDPSU) sitt merke på den andre. CRU mentoreres av norske spesialstyrker og utstyret samsvarer også med dette.

Soldaten på bildet er dermed med overveiende sannsynlighet norsk.

*Hilsen fra
Øystein Fossum Nilsen/Kabul*

NAKA 2013

Slutten av januar i år ble Nasjonalt kadettstevne arrangert i Trondheim. Grenene det konkurreres i under NAKA er fotball, svømming, løping, basketball og skyting.

Rammene rundt arrangementet var veldig bra, og ved ankomst ble deltakerne fra Krigsskolen og Sjøkrigsskolen hilst velkommen til Kuhaugen av akkurat kyr, lånt for anledningen. KAFOs landsstyre, samt en OTV fra region Midt-Norge var til stede under hele arrangementet, og spredde god stemning i idrettshallen og ellers blant deltakerne, med BFO energisjokolader, som ble svært populære.

NAKA 2013 startet med gateløp, hvor Krigsskolen fullstendig pulveriserte de to andre krigsskolene, fulgt av rifleskyting hvor Luftkrigsskolen tok en knepen seier. Deretter fulgte basketball, hvor Krigsskolen slo Sjøkrigs-

skolen, lagde god gammeldags hakkemat av Luftkrigsskolen (med resultatet 83-13), og vant grenen. Basketball er tradisjonelt grenen som Luftkrigsskolen bruker å stikke av med seieren, så det så langt fra bra ut da fredagen var over.

Lørdag morgen klarte Luftkrigsskolen på helt magisk vis å slå Sjøkrigsskolen i deres egen gren, svømming, og var plutselig med i konkurransen igjen. Samtlige som var til stede i svømmehallen på morgenkvisten kunne observere en helt fantastisk strålende blid sjef LKSK som gikk rundt og smilte fra øre til øre.

Etter svømmingen fulgte pistolskyting, og det ble etter hvert fotballen som skulle vise seg å avgjøre. Her vant til slutt Sjøkrigsskolen, som gjorde at det skulle bli Luftkrigsskolen som stakk av med seieren totalt.

Resultater oppsummert:

Løping:

- 1. plass: Krigsskolen
- 2. plass: Sjøkrigsskolen
- 3. plass: Luftkrigsskolen
- Beste mann: Haakon Heieraas, Krigsskolen, 14:56,02
- Beste kvinne: Sandra Høines, Krigsskolen, 15:40,38

Rifleskyting:

- 1. plass: Luftkrigsskolen
- 2. plass: Krigsskolen
- 3. plass: Sjøkrigsskolen
- Beste rifleskytter: Magne H. Ellevold, Sjøkrigsskolen, 275 poeng

Ballspill: Basketball:

- 1. plass: Krigsskolen
- 2. plass: Sjøkrigsskolen
- 3. plass: Luftkrigsskolen
- Beste basketballspillere: Øystein Melstveit, Krigsskolen, 47 poeng

Svømming:

- 1. plass: Luftkrigsskolen
- 2. plass: Sjøkrigsskolen
- 3. plass: Krigsskolen
- Beste mann: Tor Håkon Svanes, Sjøkrigsskolen, 01:01,50
- Beste kvinne: Christine Lunde Langøen, Sjøkrigsskolen, 01:08,40

Pistolskyting:

- 1. plass: Luftkrigsskolen
- 2. plass: Krigsskolen
- 3. plass: Sjøkrigsskolen
- Beste pistolskytter: Fredrik Næs, Luftkrigsskolen, 246 poeng

Fotball:

- 1. plass: Sjøkrigsskolen
- 2. plass: Luftkrigsskolen
- 3. plass: Krigsskolen
- Færrest innslupne mål, 2 mål: Krigsskolen
- Mestscorende spillere, 2 mål: Thomas Gjerde, Luftkrigsskolen og Erlend Meland, Sjøkrigsskolen

Totalt:

- 1. plass: Luftkrigsskolen: 11
- 2. plass: Krigsskolen: 12
- 3. plass: Sjøkrigsskolen: 13

Totalt var det to poeng tom skilte første- og tredjeplass, så det må kunne sies å være svært jevnt, med spenning helt til siste slutt, akkurat slik NAKA skal være.

Sjef Luftkrigsskolen jubler for seier.

BFO sto for New Energy.

Innefotball og tøffe taklinger.

Luftkrigsskolens og Krigsskolens maskoter i duell.

Scann denne QR-koden med din mobil, og få tilgang på mange flere bilder fra luftmaktseminaret. Har du ikke denne app'en, så last den ned til din mobil nå.

Svømming med kraftfulle stup.

Lønns og arbeidsvilkår eller rekruttere og beholde

«Kompetanse for en ny tid» (Meld. St. 14 (2012-2013)) ble fremlagt som melding for Stortinget fredag 1. mars 2013. Meldingen er en oppfølging av

Langtidsproposisjonen for Forsvaret (Prop. 73 S 2011-2012) som gjelder

for perioden 2013-2017. Av proposisjonen fremgår det blant annet at det vil være en hovedprioritering for Regjeringen å adressere personell og kompetanse som et langsiktig strategisk utviklingstema. BFO ser meget positivt på at personelldimensjonen nå kommer i fokus og at det legges opp til en helhetlig gjennomgang av personellsektoren. Meldingen varsler dette. En slik gjennomgang og tilpasning til dagens og fremtidens utfordringer har vi lenge ivret for. Det er grunnlag for å dele ut ros til Kompetanseprogrammet som har ført prosessen frem til det gode utgangspunkt som nå er etablert.

Som en sentral aktør har BFO vært dypt involvert i hele prosessen og helt frem til meldingen nå ble fremlagt. Vi ser resultater av vårt engasjement og kan konstatere at flere av våre innspill har blitt innarbeidet samtidig som vi hadde håpet at meldingen på noen områder hadde blitt mer konsis. Her tenker jeg spesielt på hvordan arbeidet skal gjennomføres og med hvilke aktører, hvordan de enkelte elementer er tenkt knyttet sammen og hvordan dette skal ses i en helhetlig sammenheng. Meldingen har visse indikasjoner på tidsplan, men det var mitt håp at dette skulle bli mer konkret.

Meldingen berører en rekke sentrale viktige elementer som skal vurderes uten at BFO kan se at det er satt i system. BFO vil derfor ut fra meldingen i første omgang vurdere hvordan arbeidet best kan tilrettelegges, prioritering av de enkelte områder, behov for utredninger/vurderinger og hvordan prosessen skal lede frem til anbefalinger og gjennomføring. Når hovedområdene er fastsatt følger nødvendigvis detaljene for arbeidet. BFO ser det som viktig å komme i dialog med FD og Forsvarsstaben så snart som mulig om disse spørsmål og gi innspill til Stortinget i prosessen før meldingen vedtas.

BFO må bare akseptere at meldingen er et politisk dokument og er formulert deretter. For det videre arbeids gang, kan det derfor bli viktig å få en best mulig forståelse for hvordan de enkelte utsagn skal forstås.

I den gitte politiske situasjon forutsetter BFO at meldingen i grove trekk blir vedtatt, slik som den er fremlagt, før sommeren. Imidlertid vil vi benytte tiden som kommer til å utdype våre synspunkter ovenfor Stortinget, og hjelpe representantene til å fatte kloke og velfunderte beslutninger innen de områder vi er opptatte av på profesjonens vegne. Behovet for fagmilitær kompetanse, i et militært forsvar må være styrende for den videre utvikling av utdanningsystem, befalsordning og andre HR relaterte strategier og mekanismer. Nettopp derfor gjennomfører BFO temadag den 20. mars der meldingen står i sentrum for debatten.

Jeg har tidligere fra denne spalten skrytt av Forsvarsministerens initiativ og igangsettelse av kompetansereform. BFO har nå store forventninger til det videre arbeidet med utvikling av en fremtidsrettet befalsordning og fremtidsrettede løsninger for å sikre fagmilitær kompetanse i alle ledd av forsvarsmakten slik at du og jeg har profesjonelle og

kompetente kolleger også i fremtiden. Her gir meldingen mange muligheter. BFO sitt håp er at en nå faktisk tar tak i og diskuterer de virkelige utfordringene ut fra et perspektiv om å sette Forsvaret, Forsvarets avdelinger og den enkelte i stand til å løse de gitte oppdrag.

Utover denne overordnede tilnærming vil jeg kommentere noen forhold som er særlig viktig for BFO i det videre arbeid og som ikke kommer tydelig frem i meldingen. BFO mener at den absolutte grensen som ligger i 35 års aldersgrense må bort. Et helhetlig system for våre spesialister må diskuteres ut fra mål om å ta disse på alvor både når det gjelder den kompetansen de besitter og deres behov som individ. Meldingen vektlegger også betydningen av den militære profesjon og kompetanse. Denne kompetanse produserer vi i dag på gode utdanningsinstitusjoner som befal- og krigsskoler. BFO mener en økt vektlegging av profesjonsbygging og utvikling av militær fagkompetanse er avgjørende for å løse morgendagens oppdrag. Vi ser fram til å bidra med perspektiver om en styrket profesjon, ivaretagelse og utvikling av kompetanse og individene som det viktigste i Forsvaret. Gjennom denne meldingen er dette mulig og vi må nå gripe den.

Arbeidet med gjennomføring av meldingen blir meget omfattende og krevende og BFO vil engasjere seg maksimalt i dette særdeles viktige arbeid og inviterer til aktivt innspill fra medlemmene. Den foreliggende meldingen adresserer nettopp kjernen i Forsvarets eget budskap «for alt vi har og alt vi er».

Mellomoppgjør 2013

Vårens vakreste eventyr, det statlige lønnsoppgjøret, står for døren. Rammen for årets pott er ennå ikke klarlagt, men det ligger an til en ramme på ca 4 % skal vi tro på Norges Bank og Statistisk sentralbyrå. Prisstigningen i Norge er forholdsvis lav og den delen av fjorårets tillegg som gir bæring på det såkalte overhenget er av en størrelse som gjør at det ikke skal mye til for å opprettholde kjøpekraften. For BFO er det uansett et mål om at befalets lønnsvekst skal være god, og bedre enn enkelte andre grupper. Kongressen i 2011 etablerte ambisjonene om at befal skal være lønnsledende i Staten, noe som er dimensjonerende for BFOs arbeid inn mot lønnsoppgjørene.

Gjennom innføring av de nye lønnsrammene, LR 35 og 38, ble det i fjor avtalt overføringsregler. Det er for BFO viktig at det også i år settes av midler til lokale lønnsforhandlinger for å bruke til å overføre flere til disse lønnsrammene, samt bidra til å nå målene i de lokale lønnspolitikkene. Evalueringen av fjorårets lokale lønnsforhandlinger viser at det er viktig for Forsvarets avdelinger og selv kunne ta ansvar for dette. BFOs krav til en avsetning for lokale lønnsforhandlinger er at det settes av minimum 0,5 % til dette i tillegg til at frigjorte midler ved stillingsbytte pløyes tilbake til våre medlemmer ifm de lokale lønnsforhandlingene.

Mellomoppgjøret 2013 må gi reallønnsvekst til alle gjennom et generelt tillegg og vi må fortsette arbeidet med å bruke lokale lønnsforhandlinger som et naturlig virkemiddel i utviklingen av et fremtidsrettet lønnsnivå for BFOs medlemmer.

Eivind Røvde Solberg
Leder BFO

**Ett yrke
– én organisasjon!**

Giv akt – eller ATF enda en gang!

Dette er en ordre vi i Forsvaret er vant til å høre. Det er et klart signal om at nå er det sjefen som taler og temaet ikke er åpent for diskusjon.

BFO registrerer at det mumles på enkelte steder at organisasjonen står i «giv akt» når Forsvaret snakker om den nye arbeidstidsavtalen. Dette er en provoserende mumling, og kan ikke komme fra noen som har inngående kjennskap til prosessen rundt tilblivelsen av denne avtalen.

Faktum er at samtlige militære organisasjoner jobbet godt sammen i hele prosessen frem til dagen hvor avtalen skulle signeres. BFO og NOF hadde felles forhandlingsdelegasjon, og alle krav som ble fremmet i forhandlingene var felles krav fra de to organisasjonene. Dette var ikke nødvendigvis en enkel prosess, da vi har en forskjellig innretning på forskjellige aspekter av avtalens innhold, men vi holdt sammen da vi etter BFOs syn jobbet mot et godt resultat.

Så skjedde det noe, NOF kom med sitt vedtak om at sammenslåing bare kunne skje i rammen av LO medlemskap, og var BFO interessert i dette, var NOF for en sammenslåing. Her ropte NOF et høyt og klart Giv akt. Nå er det slik at man noen ganger må man vurdere hvem man tar ordre fra, og for BFO var det en umulighet å engang vurdere uten videre å flytte hele sitt medlemsregister inn i LO. Det hadde vært mot alt hva BFO som en fri og selvstendig organisasjon står for.

Så tilbake til ATF forhandlingene. Siste forhandlingsdag, BFO og NOF hadde fått gjennomslag for flere av sine krav, på ett felt sågar bedre enn det kravet var. Men det ble ikke enighet om avtalen og LO forbundene valgte ikke å skrive under. Dette var ganske overraskende, spesielt at NOF ikke ville signere. Det kunne nesten virke som om NOF hadde fått bundet sitt mandat, at noen hadde fortalt at denne avtalen ikke skal signeres. Dette er selvsagt ikke en påstand, bare en observasjon.

Det er lett å være enig i at enkelte av aspektene i avtalen kunne vært bedre, men dette er forhandlinger. BFO har trolig aldri i historien underskrevet en avtale av en viss dimensjon hvor man er fornøyd med hele innholdet. Det er alltid noe som kunne vært bedre, men det er derfor det heter forhandlinger. Vi er to eller flere likeverdige parter med to eller flere forskjellige interesser. Det ligger i kortene at man må lag kompromisser for å oppnå enighet. Men det er da det blir så underlig – NOF sine forhandlere er ikke uerfarne, og ikke er de udyktige, men den snuoperasjonen fra å være passe godt fornøyd med resultatet, som man som oftest er, til å hevde at BFO står i Giv akt for arbeidsgiver er oppsiktsvekkende.

BFO ser frem til å bli informert om hva LO forbundene vil fremsende i sitt prosess-skriv, for det må jo bli ett felles. Slik BFO oppfattet siste dag i forhandlingene var at NTL/Forsvaret brøt på for lite vern i avtalen, mens at NOF på et vis mente at det var for lite penger i den. Dette er et motsetningsforhold, da systemet er skrudd sammen på den måten at øker vernet går den økonomiske delen ned, og motsatt om økonomien øker reduseres tiden for vern. Det vil fremstå som noe underlig hvis NOF fremsender et krav om mer vern, altså mindre penger til unntaksaktivitetene etter det vi har hørt fra de som har kritisert BFO for å stå i Giv akt for arbeidsgiver.

BFO har selvsagt ikke ansvar for hva NOF informerer sine eller andres medlemmer om. Derimot kan vi si noe om hvor de tar feil, og hvor de fremsetter påstander som enten må komme fra uvitenhet eller et bevisst forsøk på feilinformasjon.

Hvorfor holder da NOF på slik som de gjør? Det er et godt spørsmål, og svaret kan være så enkelt at enhver diskusjon eller kritikk av ATF i fremtiden kan bli møtt med følgende svar:

Ikke spør eller kritiser oss, vi ville ikke ha denne avtalen. Vi er dømt inn i den.

Jeg kan ikke fri meg fra tanken - kan det være slik at noen har beordret NOF med ordren «giv akt»?

*Even Mølmshaug
forhandlingsleder BFO*

***Du forsvarer landet
– vi forsvarer deg!***

OMSTILLINGSBREV NR 2/2013

Forsvaret våkner stille og rolig opp av juledvalen, Forsvarssjefen ga ut sin virksomhetsplan og aktiviteten rundt om i det ganske land tar av. Ikke alt går iht planene, men det er noe partene er vel vant med og håndterer på tilfredsstillende måte. 2013 blir på mange måter et "stille før stormen år", før de store og tunge prosessene virkelig starter neste år. 2013 legger premissene for utviklingen av Forsvaret i langtidperioden.

Omstillingen i Luftforsvaret

GIL har sendt ut drøftingsgrunnlaget for rettelse og tillegg (R&T) til sin virksomhetsplan. Dette er generalinspektørens plan for omstillingen av luftforsvaret frem til 2025. Planen har vært utsatt både en og to ganger, noe som skyldes at GIL måtte ha en del avklaringer fra departement og Forsvarsstab. Nødvendige avklaringer synes å være gitt og planen er forventet ferdig drøftet, når dette Offisersbladet går i trykken. BFOs hovedtillitsvalgt (HTV) i Luft oblt Terje Torsteinson følger prosessen med argusøyne i tett dialog med våre arbeidsplasztillitsvalgte (ATV) i luftforsvaret.

Omstillingen i luft, skulle egentlig vært hovedtema i dette omstillingsbrevet, men pga forsinkelsene avklaringsbehovet har medført, må vi ta det i neste utgave.

R&T nr til FSJens virksomhetsplan 2013

Partene behandlet den første R&Ten til FSJens VP 2013 21. februar. Den største saken var konsekvenser av P2813, HRM i Forsvarets informasjons og forvaltnings system (FIF), og antall årsverk de enkelte DIFene skal avgi til Vernepliktsverket (VPV). Totalt skal 22 årsverk overføres og antatt fordeling er 8 fra Hæren, 3 fra Sjø, 4 fra FLO, 2 fra FSAN, 3 fra Cyber, 1 fra FST og 1 fra LOS-programmet. Avgivelsen skal konsekvensutredes i den enkelte DIF, herunder behandles i lokale AMUer, før endelig årsverksfordeling besluttes. Årsverkene skal tas fra HR-søyla (P-forvaltning) i den enkelte DIF. Fristen var bestemt til 8.mars og den fristen tror jeg personlig, var noe knapp.

P2813 P-forvaltning i Felles Integrert Forvaltningssystem (FIF)

Vi gir her en kort oppsummering på etableringen av HR-senteret i Vernepliktsverket (VPV). Forsvarsstaben overførte alt personell i Forsvarets Personelltjenester (FPT), til VPV som deretter har kjørt hele omstillingsprosessen. BFO forholder oss til at prosessen går fremover, i et rasende tempo. Her gir vi en kort oversikt over bakgrunn:

- Prosjektet leverer en ny løsning for forvaltning av personell (HRM) i FIF, som omfatter endring av prosesser, teknologi og organisasjon
- Organiseringen av HR-funksjonene i Forsvaret skal endres for å kunne ta i bruk nye løsninger og realisere målene i HR. Organisasjonsendringene er kort beskrevet ovenfor.
- Hovedprinsippet for ny modell er en strategisk HR-funksjon i stab, et tjenesteytende sentralt HR-senter og utøvende HR-funksjoner i respektive DIF
- Endringene innebærer en organisering ifh til arbeidsprosessene i respektive DIF til en tjenesteytende sentralt HR-senter
- Sjef VPV har fått i oppdrag å etablere et tjenesteytende HR-senter, som skal være operativt 15.oktober 2013. Her er BFO uenig i den prosessen som har skjedd, man har allerede forhandlet organisasjon og gitt avdelingen et navn som strider mot et Stortingsvedtak.
- Berørte DIFer har fått i oppdrag å omstille egen HR-funksjon iht til det forslaget som er diktert av prosjektet
- Grensesnitt og samhandlingen mellom DIFer og HR-senteret krever særskilt oppmerksomhet, da dette er en kritisk faktor for å få et velfungerende HR-system
- I disse dager pågår et hektisk arbeid med og i DIFene og dette

arbeidet vil intensiveres, desto nærmere oktober vi kommer.

Forsvaret skal ha 16676 årsverk i 2013

Ved inngangen og utgangen av 2013, skal Forsvaret bestå av 16676 årsverk. Nå vet de fleste at vi har betydelig flere, men det virker som om Forsvarsstaben ikke helt vil gi eksakt informasjon. Noe av årsaken er uklarhet om årsverk utenfor rammen, herunder kosteffektive årsverk (omgjøring av dyre konsulentstillinger til faste årsverk). Den rigide årsverkstyringen fra Forsvarsdepartementets side er i dag den største arbeidsmiljøtrusselen mht Forsvarets evne til å nå sine mål, innenfor begrepet et forsvarlig arbeidsmiljø.

Nye oppdrag

Følgende DIFer fikk nye og eller justerte oppdrag. Svakheten er at det ikke følger ressurser med oppdragene og det betyr enda strammere prioritering i den enkelte DIF.

P2814 Logistikkprosjektet – hva og hvorfor

Nedenfor gjengis den informasjonen vi har fått fra LOG-prosjektet og jeg takker spesielt Lars Erik Haferkorn Gamst for hans bidrag med å informere om hva P2814 er og hvordan det vil treffe Forsvarets ansatte. I referansegruppe omstilling får vi jevnlig informasjon om prosjektet og sist fikk vi et noe mer inngående bilde av den faktiske situasjon.

Prosjektet er en del av LOS-programmets neste steg i utviklingen av FIF. Prosjektet skal legge til rette for en mer effektiv understøttelse av Forsvarets arbeidsprosesser.

Prosjektets hensikt er å øke Forsvarets omstillingsevne og effektivisere logistikk- og støttevirksomheten gjennom å:

Prosjektleder oblt John-Erik Ranheim, Ståle Berget og oblt Tommy G Lund er opptatt av at vi skal forstå prosesser og sammenhenger slik at vi får reell medvirkning.

- Forbedre understøttelsen av operativ planlegging, inklusive trening og sertifisering av operativt personell
- Effektivisere vedlikeholdsplanlegging, oppfølging av materiell og integrering mot forsyning.
- Presentere et korrekt situasjonsbilde av tilgjengelige styrker ved bruk av temporære organisasjonsstrukturer.
- Forbedre kvaliteten på masterdata for å muliggjøre gevinster innen anskaffelse, forsyning og vedlikehold.
- Utfase flere av eksisterende og utdaterte forvaltningsapplikasjoner.

SAP en stadig viktigere del av FIF

FIF er understøttet av mange applikasjoner, deriblant SAP, som vil utgjøre en enda større andel av FIF i fremtiden. Logistikkprosjektet bruker erfaringer fra tidligere implementeringer for å sikre en vellykket innføring. Prosjektet arbeider tett med fagmyndigheter, prosessansvarlige, fageksperter og arbeidstagerorganisasjoner. Eksempelvis vil en større andel av vedlikeholdsprosessene trekkes inn i SAP for å gi økt materielltilgjengelighet og bedret styringsinformasjon. Dette gir oss oversikt over hvilket materiell som er tilgjengelig til enhver tid.

P2814 er ikke et nedbemanning-prosjekt

Prosjektet er et omstillingsprosjekt, som skal flytte medarbeidernes fokus bort fra oppgaver som lar seg automatisere, over til mer verdiskapende aktiviteter. Dette kan blant annet bety at man i stedet for å taste inn et data-grunnlag manuelt, kan få det ferdig presentert fra forrige trinn i arbeidsprosessen.

Hva betyr dette for den ansatte?

For den enkelte medarbeider kan dette bety flere eller færre prosesssteg og at enkelte arbeidsoppgaver tilføres eller fjernes. I tillegg blir det en ytterligere profesjonalisering av den enkeltes rolle, samt at noen oppgaver eller ansvarsområder sentraliseres. Gjennom den foreslåtte profesjonaliseringen vil prosjektet oppnå høyere kvalitet, økt operativ evne og bedre tilfredsstillelse av myndighetenes krav.

Eksempel: Bruk av temporære strukturer FIF

Et ryddig situasjonsbilde av tilgjengelige styrker gir oss bedre kontroll og raskere saksbehandlingstid. Dette bildet får vi til gjennom å ta i bruk temporære strukturer i FIF. Temporære strukturer vil inneholde informasjon om hvem som har vært på hvilke oppdrag og til hvilken tid, i både operasjoner og øvelser, og muliggjør bedre oppfølging av personell, bl.a. veteraner, basert på historikken i systemet.

Masterdata er en suksessfaktor

Når FIF utvides med mer avansert funksjonalitet, blir Forsvaret også mer avhengig av at grunndata - eller masterdata - holder et høyt kvalitetsnivå. Masterdata er for eksempel faste data om leverandører, varer og priser. Disse dataene skal deles på tvers av organisasjonen når vi utfører vårt daglige virke. I en stor virksomhet vil det alltid være forskjellige oppfatninger av hva som er korrekte masterdata. For å sikre at vi har en felles sannhet om hva korrekte masterdata er, blir det opprettet en funksjon som får ansvaret å sikre at vi til enhver tid har korrekte data. På denne måten sikrer vi at vi har korrekt beslutningsgrunnlag.

Systemet vil bidra til reduserte utgifter?

På økonomiområdet får vi en vesentlig endring som vil påvirke alle som jobber med planlegging, oppfølging og rapportering i Forsvaret. Vi skal gå fra kontantprinsippet - som vi bruker i dag - over til periodiseringsprinsippet. Periodiseringsprinsippet vil gi oss oversikt over når varer faktisk er forbrukt, ikke bare når de ble anskaffet. Dette vil støtte operativ evne fordi vi øker evnen til å levere riktig mengde materiell og tjenester til riktig tid. Ytterligere funksjonalitet vil komme som en del av det prosjektet leverer.

Utrulling av systemet

En trinnvis utrulling anbefales, siden innføring av ny logistikkløs-

ning er omfattende. Først testes løsningen ut gjennom en såkalt "pilot" med noen av Forsvarets mest avanserte og komplekse våpensystem. Deretter implementeres løsningen trinnvis i deler av våpensystemene. Tidsperspektivet for innføringen av de nye prosessene er framlagt, men ikke besluttet.

Du vil få en bedre hverdag

At flere tusen medarbeidere i Forsvaret får en endret hverdag som følge av videreutviklingen av FIF er det ingen tvil om. Den nye løsningen vil bidra til at vi enklere og raskere kan styre virksomheten mot våre mål - FIF vil ganske enkelt gjøre oss mer operative.

Logistikkprosjektet vil informere avdelingene for å sørge for at de involverte får informasjonen til rett tid. Gjennom samarbeid vil vi lykkes med å løfte Forsvaret til et høyere og mer profesjonelt nivå med større operativ evne.

Eivind Røvde Solberg ny leder i FHAMU

Onsdag 27.februar tok leder BFO Eivind R Solberg på ny over vervet som leder Forsvarets hovedarbeidssmiljøutvalg (FHAMU). Viseadmiral Jan-Erik Finseth sa ved overlevering av klubben at han nå overlot ledervervet til en redelig og ryddig kar. Finseth ønsket ham velkommen tilbake i vervet og sa han vet at Solberg vil gjøre en utmerket jobb. Eivind takket for tilliten og sa innledningsvis at han vil bringe på bordet utviklingen av verneorganisasjonen i Forsvaret.

Viseadmiral Jan-Erik Finseth får blomster for vel utført tjeneste som leder FHAMU, bak påtroppende leder Eivind Røvde Solberg.

Oppfølging av garnisonshelse-tjenesten

Etter å ha fått betydelig kritikk sist høst har sjef FSAN general John M

Steineger tatt nødvendige grep for å bedre situasjonen. Han mener helsetjenesten i Forsvaret må sees i sammenheng med den kommunale helse- og akutt helsetjenesten. Han beklager at det periodevis i 2012 hadde blitt litt for liten kapasitet, men nå er stillingsrammen med leger og helsepersonalet på det nærmeste fylt opp med ansatte (manglet en som er i prosess). Det som fortsatt er en utfordring er at man mangler ca 40 prosent av sanitetsassistentene (menig personell) og det gir selvfølgelig konsekvenser for den enkelte avdeling. I stort og på sanitetsfaglig grunnlag sier sjef FSAN at garnisonshelsetjenestene nå er tilfredsstillende.

Bruk av frangible ammunisjon

Bruk av frangible ammunisjon gir uheldige utslipp fra våpen og miljø rundt våpnene. Det er utslipp av kobber (5.56 mm) som viser et utslipp over administrativ norm for kortvarig eksponering. FST har bedt om nye målinger for å verifisere gitte måleresultater. Inntil videre skal frangible ammunisjon ikke brukes innendørs. Dette viser at Forsvaret, i kjølvannet av blyfri ammunisjon, tar evt helsemessige risiko på alvor.

Omstilling av luftforsvaret

Generalinspektør for Luftforsvaret Finn Kristian Hannestad informerte FHAMU om sin omstillingsplan. Han er opptatt av prosess og reell medvirkning.

GIL redegjorde for sin omstillingsplan. Godt over 600 stillinger blir flyttet på og det gir konsekvenser for familier, den enkelte og luftforsvaret, som mest sannsynlig ikke får med seg alt personellet dit behovene er. Han har fått aksept for midlertidige reduserte leveranser i omstillingsperioden. Gjennomføringsplanen skal drøftes og utgis nå i mars og generalen legger vekt på behovet for informasjon, forutsigbarhet,

Nye brukstyper tas i bruk for operasjoner og øvelser

Figur 1: Eksempel på hva ny funksjonalitet i SAP DFPS vil gi av informasjon, LogP (2013).

håndtering av arbeidsmiljøutfordringer og gode åpne prosesser og føyer til at medvirkning og reell medbestemmelse for både verneombud og tillitsvalgte skal etterleves. Vi vil i neste omstillingsbrev, se spesielt på omstillingen i Luftforsvaret. FHAMU anbefalte at det vurderes å etablere en omstillingsavtale som regulerer GILs forhold til andre DIFer.

Andre saker i FHAMU

Av andre saker som ble behandlet i FHAMU, nevnes:

- HMS-situasjonen for Forsvarets vernepliktige
- Aktuelle saker fra Forsvarets hovedverneombud
- FHAMU anbefaler revidering av dreiebok for omstilling
- Oppfølging av kulde- og frostskafer i forsvaret, med vekt på Hæren
- Status på iverksatte og planlagte tiltak mht strålingssaken på KV Nordkapp
- Status på utvikling og innføring av HMS-registrering i FIF
- Status Forsvarets bedriftshelsetjeneste som skal være oppe å gå innen utgangen av året.

Pågående saker – gi innspill

I disse dager er det hektisk aktivitet sentralt. Av de saker som vi skal behandle i mars, nevnes:

- Drøfting av dreiebok for omstilling i Forsvaret (20/3)
- Drøfting av Direktiv for delegering, vedlegg A (20/3)
- Reforhandling av tilpasning-savtalen i Forsvaret (20/3)
- Drøfting av fastlønnsavtalen (Frikjøpte tillitsvalgte - pågående)
- Forhandlinger om Forsvarets øverste firkantorganisasjon (Pågående)
- Evaluering av samarbeidet iht Hovedavtalen i Forsvaret generelt (DIF) og sentralt spesielt (14/3)
- HATA-møte R&T til FSJVP 2013
- Forberedende møte til FHAMU (spm rettes til undertegnede)
- Referansegruppe omstilling (hver 14 dag)

Har du innspill send disse til undertegnede. Vi benytter anledningen til å ønske våre lesere en riktig god påske.

Ragnar.dahl@bfo.no

REGIONSSTYRET I BFO REGION VEST

Regionsstyret i BFO region Vest avholdt sitt styremøte på Arena hotell Lillestrøm 26-27. februar. Foruten lokale saker i region Vest, var mye av tiden satt av til debatt og orientering rundt ATF. Og da drar man på kompetanse fra gamle «sirkus-hesten», og det er tariff-veteranen i BFO, Jimmy Bjerkansmo. Jimmy holdt en omfattende ATF-brief, og svarte på en rekke spørsmål i etterkant. Og også her, i motsetning til den informasjon Norges Offisersforbund går ut med, holdt Jimmy seg til rene fakta.

Einar Holst Clausen

ATF ORIENTERING I HARSTAD

BFO holdt tirsdag 29. januar ATF-brief for forsvarets avdelinger i Harstad og Ramsund. Etter invitasjon fra BFO sin lokalforeningsleder i Harstad, Rune Pettersen, møtte BFO opp med den skarpskodde forhandlingslederen for tariff, Rolf Ledal og de to OTV-ene i Nord-Norge, Helge Rikardson og Gunnar Lie Eide,

Rolf Ledal holdt en flott gjennomgang av det de fremmøtte virkelig ville høre noe om, nemlig hvordan den nye ATF-en vil fungere og hvordan den balanserer opp mot både AML og HTA. En rekke meget gode spørsmål og kommentarer ble flott besvart av forhandlingslederen.

Det var blant de meget kompetente fremmøtte stor interesse rundt temaet vakt og øving som i tillegg til kontantandel, gir oppsparring av avspasering i en tidsbank. Det var forståelse for denne ordningen siden "taket" på 85 døgn for vakt og øving nå var fjernet. Ledelsen ved KJK kommenterte at dette gir muligheter for god planlegging av både øvelser og fritid. De var også veldig fornøyd med at avtalen skal evalueres allerede i 2014, noe som gir dem muligheter for å prøve ut ATF skikkelig og deretter forbedre den gjennom nye forhandlinger.

Videre ble det presentert gode regneeksempler på hvordan avtalen slår ut for den enkelte i forhold til ATM. I slike regneeksempler må både oppspart tid og kontantdelen av tilleggene vektlegges og sammenlignes. BFO advarer mot andre regneeksempler som ikke er faglig gode nok, de kan gi et skjevt bilde. Det er ingen tvil om at ATF har en større verdi enn den gamle ATM-en.

Dagen før holdt Rolf Ledal og Helge Rikardson samme brief på Setermoen hvor det naturlig nok også var mange spørsmål. BFO har nå vært rundt ved en rekke avdelinger med ATF-briefer, men mener likevel at det nå blir helt nødvendig at arbeidsgiver kjører en opplæringsrunde i forhold til hvordan avtalen skal implementeres og forstås. Vi takker for alle innspill og spørsmål og tar det med oss i arbeidet med å forberede reforhandlingen av avtalen i 2014.

Tekst og foto: Gunnar Lie Eide

BFO-SKOLENS KURS I LOVER OG AVTALER ER SVÆRT POPULÆRT

Nok en gang var BFO-skolens kurs i lover og avtaler fulltegnet. Kurs-general og ansvarlig for BFO skolen, Lars Omberg rapporterer om svært god stemning blant de 24 deltakerne.

- ATF er naturlig nok en het potet, men også andre relevante lover og avtaler i Staten generelt, og Forsvaret spesielt sto på timeplanen, sier Omberg til Offisersbladet. Det var OTV Pål Sævik som sammen med Lars Omberg loste deltakerne gjennom det omfattende programmet. Kurset ble gjennomført på Thon hotell Arena på Lillestrøm i perioden 26-28. februar.

Tekst: Lars Kristian Danielsen

Foto: Einar Holst Clausen

BESO I GOD DIALOG MED BEFALSSKOLESJEFENE!

Skolesjefene uttrykker i sine svarbrev stor tilfredshet med BESOs interesse og arbeid for befalevenes beste. I et brev til ledelsen ved alle skoler kommer BESO både med spørsmål, og med forslag til forbedringer.

Engasjementet i BESO er skyhøyt og troen på å lykkes med å gjøre befalsskolene til enda bedre utdanningsinstitusjoner er så absolutt tilstede. BESO-representantene, som selv er elever ved de ulike skolene, kjenner godt hvor skoen trykker. I brevet trekker BESO frem ønsket om å akkreditere større deler av undervisningen med studiepoeng, men innenfor rammen av dagens profesjonsutdanning. Videre stiller BESO spørsmålstegn ved hvor godt skolene har informert egne elever om sine plikter og rettigheter, herunder den nylig innførte «Bestemmelser for utdanning i Forsvaret – BUF» Denne erstattet fra 1. januar TFF kl 4.

- Vi avventer fortsatt svar fra enkelte skoler, men er så langt tilfreds med at skolene oppfatter vårt arbeid som relevant og at de tar oss på alvor. Alle sakene vi så langt har fått gjennomslag for i år er også et tydelig og gledelig tegn på at vårt arbeid nytter, sier Håvard Holsen, leder BESO til BFO-nett.

BESO ønsker også å rette et større fokus på yrkesskader og andre HMS hendelser, slik at elevene blir fortrolig med rapporteringsverk-

tøyet fra et tidligst mulig tidspunkt. Dette punktet tas opp på bakgrunn av erfaringer om at kunnskapsnivået kan være unødendig lavt og med sikte på å skape en god og sunn rapporteringskultur.

Videre vil BESO gå i dialogmøter med alle skolesjefene, med bakgrunn i handlingsprogrammet, tidligere utsendte skriv og en nylig utgitt spørreundersøkelse blant BFOs medlemmer. Målet: Å kjempe for best mulig vilkår for elevene i det som fortsatt skal være Norges mest krevende og ettertraktede profesjonsutdanning - befalsyrket.

- La det ikke være noen tvil. Vi vil kjempe for elevenes rettigheter så lenge vi mener at dette gjør befalsskolene bedre og at Forsvaret er tjent med det. Vi jobber stort sett selvstendig som elevorganisasjon, men er veldig glad for at vi har BFO i ryggen der vi trenger ekstra faglig påtrykk og tyngde. Utover våren blir det mange spennende møter for oss tillitsvalgte i BESO, der vi skal treffe mange av beslutningstakerne i Forsvaret, fremholder Holsen.

Har du spørsmål, innspill eller kommentarer til BESOs arbeid? Kontakt BESO på beso@bfo.no eller ring en av dine elevtillitsvalgte ved å bruke kontaktinfo på BESOs sider på www.bfo.no

Tekst: Lars-Andreas Irgens

FAMILIETILLEGG

Familietillegget, som KAFO fikk opprettet i 2009, er en økonomisk støtte for kadetter ved samtlige krigsskoler. Tillegget er en gode, og er ment for å lette det økonomiske trykket foreldre opplever når de får barn. Alle kadetter som har 50%, eller høyere, barneomsorg får tildelt 2000 kroner i måneden. Dette bidraget er endelig og tar ikke høyde for om kadetten har flere barn, og gjelder utelukkende for kadetter ved krigsskolene. Familietillegget er en viktig støtte for foreldre som studerer ved krigsskolene, spesielt da tiden som kadett ofte fører til en økonomisk utfordring for veletablerte offiserer.

KAFO ønsker at familietillegget skal utvides på følgende måte:

Gjelde for både kadetter og befarselever

Ekspanderes ved at tillegget gjelder for hvert enkelt barn

I dag består elever på Sjøkrigsskolen av kadetter og befarselever, hvorav begge parter tar sin utdanning innenfor skolebyggets vegger. Til tross for at begge partene føler en like stor forpliktelse, dedikasjon samt påkjennelse av å gå på Sjøkrigsskolen, har kadettene bedre vilkår enn befarselevene. Jeg vil ikke forsøke å sammenligne kadetter og befarselever da det utelukkende er en del faktorer som skiller disse to partene fra hverandre. Det jeg derimot ønsker er at man kan åpne for at befarselevene, som deltar i undervisning i samme klasserom som kadettene og som (uten at jeg har sammenlignet samtlige timeplaner på denne skolen) tilbringer like mye tid på sine studier, kan bli tilbudt denne goden på lik linje som kadettene. Som kadett på Sjøkrigsskolen blir man tildelt offisersgraden fenrik, noe som innebærer et høyere lønnstrinn enn for kvartermestergraden til befarselevene. Ønsket er derfor at befarselevene, som allerede har et dårligere økonomisk utgangspunkt skal få ta del i denne goden.

Kadetttilværelsen innebærer for noen å forlate familien og bli pendler. En konsekvens av dette kan derfor bli at barneomsorgen synker til under 50% og at kadetten således ikke lenger har krav på familietillegget. I tillegg gir lav prosentvis barneomsorg høyere utgifter i form av barnebidrag. Derfor bør ikke kadetter straffes for å gå på skole et annet sted enn der familien er bosatt. Det skal heller ikke glemmes at flere barn betyr høyere utgifter. KAFO mener at familietillegget bør utvides til å gjelde for antall barn, og ikke som en fast sum for alle kadettforeldre.

NK KAFO SKSK
Linèa Emma Höglund
Kadett Sjøkrigsskolen

**Ett yrke
– én organisasjon!**

KOMPETANSE FOR EN NY TID

Regjeringen har i dag fremmet Meld. St. 14 (2012-2013) Kompetanse for en ny tid, til Stortinget. Bakgrunn for meldingen er at Forsvaret har omstilt og samtidig tilført nye komplekse materiell- og våpensystemer, uten at kompetanseområdet har vært gjenstand for samme omstilling. Det har vært en omfattende prosess hvor hele Forsvarsektoren har vært involvert og vurdert, men meldingen bærer preg av at Forsvarets behov har vært styrende, og derved også fått mest fokus i meldingen.

BFO er godt fornøyd med arbeidets innretning, hvor forstudien ga meget gode premisser for det videre arbeidet. BFO er også tilfreds med måten etatene og organisasjonene har vært involvert/ informert underveis i prosessen. Meldingen vil bli svært viktig, da hele personellområdet for første gang på svært mange år settes på dagsorden, og hvor en helhetlig gjennomgang av Befalsordningen vil være sentralt. BFO er derfor undrende til at FSJen (og hans stab) i liten grad har vært tydelige aktører i arbeidet med meldingen, og er usikker på i hvilken grad meldingen reflekterer FSJs intensjon og behov.

Meldingen peker etter BFOs oppfatning på en rekke sentrale problemstillinger, men er i liten grad konkret i forhold til tiltak eller anbefalinger. BFO er imidlertid fornøyd med meldingens tydelige fokus på befal og profesjonens unike egenskaper, noe som blir svært viktig å reflektere i det videre arbeidet. Samtidig er BFO overrasket over at meldingen ikke er tydeligere i forhold til de utfordringene som er knyttet til avdelingsbefalsordningen, og da spesielt aldersgrensen på 35 år og Forsvarets signaliserte behov for en spesialistordning. Meldingen setter også fokus på særaldersgrensen, og BFO er engstelig for at det gjøres endringer uten en helhetlig konsekvensvurdering knyttet til Forsvarets fremtidige behov.

Les hele meldingen her:

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/fd/dok/regpubl/st-meld/2012-2013/meld-st-14-20122013.html?id=715809>

BFO-SUPERHELG PÅ LILLEHAMMER!

Helgen 22.-24. februar inviterte BFO med OTV Håvard Støle i spissen, med seg befalelevne på Østlandet på tur til Lillehammer. Med på turen var også Erik Elden, forfatter av boken Krig og Kjærlighet.

Fredag kveld gikk med til å samle deltakerne til pizza på Jørstadmoen, etterfulgt av en magisk kasernekoncert med Dagny Norvoll Sandvik. Lørdag startet med foredrag med Erik Elden, som snakket om Afghanistan, og sitt syn på lederskap. Et foredrag som befalelevne satte stor pris på, noe som alle de påfølgende gode og reflekterte spørsmål var et bevis på.

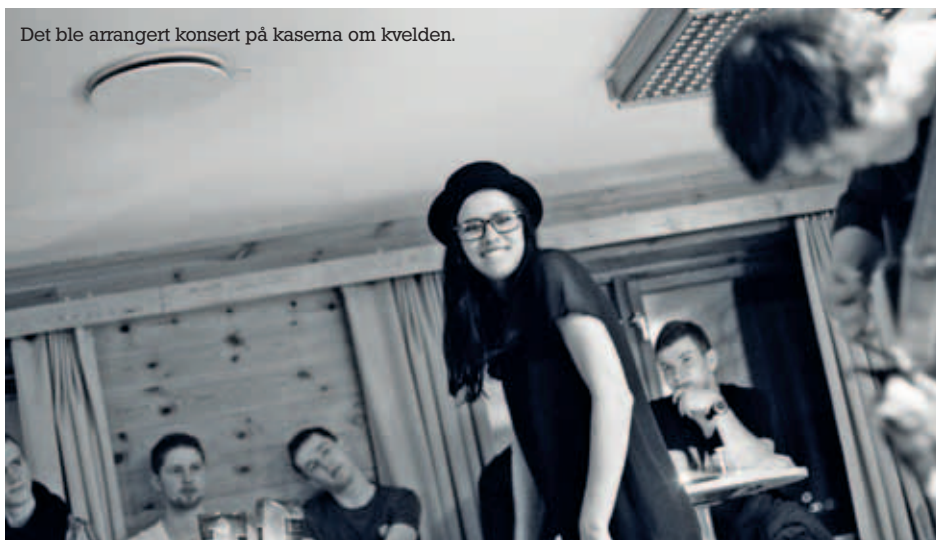
Deretter tok følget turen til Hafjell for ski-lek i alpinbakkene resten av dagen, etterfulgt av topp stemning på «afterski», med «Lillehammer by night» som avslutning på dagen. Å treffes på en slik arena blir noe helt annet enn å være til stede på en klasseroms-orientering på befalsskolen. Det var ingen tvil om at elevene satt igjen med et meget positivt utbytte etter en god BFO-helg!

Tekst & Foto: Morten Granhaug

Luftige sjev ble det også noen av.

Det ble arrangert konsert på kaserna om kvelden.

Fredag kveld på kaserna med BFO-pizza.

Tiger-lakkert F-16 fra 338 skvadron. Foto: Pilot/Privat

Offisersbladet

Befalets Fellesorganisasjon

BFOs HEDERSPRIS 2013

BFOs Hederspris kan tildeles enkeltpersoner som har opptrådt, handlet eller utvist et engasjement av en slik art at det er å betrakte som fremragende. Forslag på kandidater til BFOs Hederspris 2010, sendes direkte til Trond Sjøtun på mailadresse: trond.sjotun@gmail.com eller tsjotun@mil.no innen utgangen av mars. Årets Hederspris skal deles ut på BFOs lederkonferanse i juni, og det oppfordres til å sende inn forslag på kandidater. Frist for innsendelser er 1. april.

STATUTTER FOR BFO HEDERSPRIS

- § 1 BFO Hederspris skal støtte formålet for BFOs eksistens og virke, både verne om dens grunnleggende verdier og evne til fornyelse. BFO Hederspris skal stimulere gjennom å belønne enkeltpersoners arbeid og innsats i henhold til strategien uttrykt ved "styrke, uavhengighet og samarbeid."
- § 2 BFO Hederspris kan tildeles enkeltpersoner som har opptrådt, handlet eller utvist et engasjement av en slik art at det er å betrakte som fremragende.
- § 3 BFO Hederspris er et kunstverk med tilhørende diplom. Kostnad oppad fastsettes av BFO Hovedstyre, men kan i sum aldri overstige samlet utbytte av fondet for vedkommende år. Grunnlaget for BFO Hederspris finansieres av et fond som består av overskudd etter overføring av HOFs legat samlede midler, samt resterende midler fra Sjøforsvarets offiserforening. Ansvar for forvaltningen av fondet tillegges leder BFO.
- § 4 Vurdering av kandidater foretas av en jury bestående av tre BFO-medlemmer hvorav leder utgår fra BFO Hovedstyre. Hovedstyret stadfester juryens sammensetning. Juryen konstituerer seg selv.
- § 5 BFO Hederspris utlyses i Offisersbladet og på BFOs nettsider innen utgangen av januar måned. Forslag til kandidater meldes inn til BFOs sekretariat innen utgangen mars måned.
- § 6 BFO Hederspris skal utdeles ved en høytidelighet og som et selvstendig innslag under BFO lederkonferanse eller BFO kongress. BFO Hederspris deles ut én gang per kalenderår. BFO Hederspris ble formelt innstiftet på BFO 6. ordinære kongress 2005. BFO Hederspris skal videreføre intensjonen fra HOFs legat og Sjøforsvarets Offiserforening gjennom å gi BFO fornyet aktualitet og betydning. For øvrig henvises det til protokoll og referat fra BFO 6. ordinære kongress.
- § 7 Endringer av disse statuttene tilligger BFO Hovedstyre. Eventuell nedleggelse av BFO Hederspris tillegges BFOs kongress etter simpelt stemmeflertall.

Disse statutter er fastsatt av BFO Hovedstyre på hovedstyremøte i sak nr 3/2006 den 31. januar 2006.

TEMAKONFERANSE KOMPETANSE

Fanehallen
20. mars 2013

I BFO Prinsippprogram står følgende å lese:

«Forsvarets egenart krever at utdanning og dannelse er kjernen i all utvikling av menneskene som skal bære ulike og krevende funksjoner i Forsvaret. Utdanning og kompetanseheving må sees på som de mest grunnleggende og kritiske investeringer i Forsvaret. Forsvaret som en spesielt kompetanse intensiv organisasjon kan ikke tillate seg å komme i en situasjon der dette temaet ikke får nødvendig oppmerksomhet og prioritet. Det kan på sikt ramme hele den militære profesjon.»

Med bakgrunn i dette og BFOs fokus på yrke og profesjon gjennomførte vi en temakonferanse om kompetanse den 1. november 2012, med fokus på utdanning, befalsordning og kompetanse i forsvarssektoren. Arbeidet med meldingen som skal oversendes Stortinget for behandling i løpet av våren er en av de viktigste prosessene som BFO nå følger opp og deltar aktivt i. Stortingsmeldingen vil på ulike måter gi konsekvenser for alle ansatte i Forsvaret.

BFO vil følge opp dette viktige arbeidet, og suksessen fra i fjor, og gjennomføre en ny konferanse der vi går inn i de deler av meldingen som er viktigst for oss som yrkesgruppe. Herunder blant annet befalsordning, fremtidig utdanningsstruktur og innretning.

Når: 20. mars kl. 09:30 - 15:45
Hvor: Fanehallen Akershus Festning
Hvem: Tillitsvalgte og BFO-medlemmer/interesserte.
Tema: Befalsordningen, utdanning og Stortingsmeldingen om kompetanse i Forsvarssektoren.

Påmelding på www.bfo.no/min side
Personell som ønsker å være med og som ikke er medlem av BFO: påmelding til lars.omberg@bfo.no

BFO dekker reiseutgifter for tillitsvalgte. Enkel bevertning.

MELD DEG PÅ I DAG!

Ett yrke – én organisasjon!

BNS fremtiden er i boks

Kontorcontainere • Sidedørscontainere • Innredede containere
Integrert krokloft • Rammeavtale fraktcontainere • Spesialtilpasning

Tel: +47 22 90 92 50 | www.bns.no | salg@bns.no

Kontaktinfo BFO

Funksjon	Navn	Område	Mobil	Kontor	e-post
Leder	Eivind R Solberg		934 08 550		eivind.solberg@bfo.no
Nestleder	Jens B Jahren		930 05 202		jens.jahren@bfo.no
Forhandlingsleder	Tom Skyrud	Medbest	437 87 648		tom.skyrud@bfo.no
Forhandlingsleder	Ragnar Dahl	Medbest	934 98 520		ragnar.dahl@bfo.no
Forhandlingsleder	Even Mølmsaug	Tariff	990 94 678		even.molmsaug@bfo.no
Forhandlingsleder	Rolf J Ledal	Tariff	934 62 716		rolf.ledal@bfo.no
Kompetanseutvikler	Lars Omberg	BFO-skolen	920 91 238		lars.omberg@bfo.no
Sekretariatsleder	Arild Helgesen		934 99 445		arild.helgesen@bfo.no
IT Drift- og arkiv ansvarlig	Kyrre Felde		970 99 880		kyrre.felde@bfo.no
Konsulent medlemsreg./forsikr.	Mona Eriksen Rudberg		924 28 698		mona.rudberg@bfo.no
Økonomileder	Mona Skansen Audne		957 50 165		mona.audne@bfo.no
Leder kommunikasjonsavd.	Rune Rudberg	Kom.avd	934 20 377		rune.rudberg@bfo.no
Markeds- og web ansvarlig	Lars Kristian Danielsen	Kom.avd	905 85 355		lars.danielsen@bfo.no
Rekrutteringsansvarlig	Lars-Andreas Irgens	Kom.avd	988 82 958		lars.irgens@bfo.no
Redaktør Offisersbladet	Einar Holst Clausen	Offisersbladet	928 14 251		offisersbladet@bfo.no
	Sentralbord siv		23 10 02 20		23 10 02 20
	Sentralbord mil		0510 5694		0510 5694
	Telefaks siv		23 10 02 25		23 10 02 25
	Telefaks mil		0510 5655		0510 5655

OMRÅDETILLITSVALGTE

TELEFONER

Funksjon	Navn	MIL	SIV	MOB	FAKS	e-post
OTV Nord-Norge	Helge Rikardson	0580-3905	77 19 39 05	400 29 790	77 19 39 09	helge.rikardson@bfo.no
OTV Nord-Norge	Gunnar Lie	0575-2368	77 11 23 68	400 29 791	76 11 23 69	gunnar.lie.eide@bfo.no
OTV-Midt-Norge	Morten Granhaug	0550-5232	73 99 52 32	928 11 172	73 99 52 33	morten.granhaug@bfo.no
OTV-Midt-Norge	Hans Petter Myrseth	0565-7394	75 53 73 94	909 98 298	75 53 73 95	hans.myrseth@bfo.no
OTV Vest	Viggo Holm	0540-4010	55 50 40 10	400 36 653	0540-3487	viggo.holm@bfo.no
OTV Vest	John L. Strømseng	0540-3486	55 50 34 86	926 24 550	55 50 34 87	john.stromseng@bfo.no
OTV Indre Østland	Håvard Støle	0502-2077	64 40 20 77	404 71 718		havard.stole@bfo.no
OTV Indre Østland	Grethe Bergersen			452 49 410		grethe.bergersen@bfo.no
OTV Viken	Pål A Sævik	0510-9433	23 09 94 33	928 17 119	23 09 94 10	paal.savik@bfo.no
OTV Viken	Tor Gunnar Framnes	0510-9779	23 09 97 79	930 53 744	23 09 98 00	tor.framnes@bfo.no
OTV Utland	Tor Gunnar Framnes	0510-9779	23 09 97 79	930 53 744	23 09 98 00	tor.framnes@bfo.no

FRYKTEN FOR DET FREMMEDE

Det er iboende i et menneske å ha en frykt for det fremmede, det nye som man enda ikke vet noe om, eller har prøvd. Noe av det som er i alles interesse er lønn, lønn for tid borte fra hjemmet og lønn for ubekvem arbeidstid. Vi som jobber i forsvaret er intet unntak. Det er svært få militære arbeidstakere som jobber fast fra kl 08 til 16 hele året, faktisk jobber flere militære over to

årsverk i løpet av et år. Som oftest kommer det øvelser i inn- og utland, vakter, kurs og overtid, i tillegg til vanlig arbeidstid. Alt dette har tidligere blitt lønnet ut fra arbeidstidsavtalen. Denne avtalen har vart i 30 år (kongelig res. i 1980), nå er det dags for noe nytt. Noe fremmed. Og som alltid når man står fremfor noe fremmed er det duket til diskusjon.

Det jeg blir overrasket over denne gang er hvordan diskusjonen har artet seg. Istedenfor å være en saklig debatt om hva som er bedre/dårligere enn den gamle ordningen, opplever jeg at debatten i stor grad har gått på å fortelle de militære arbeidstakerne at deres respektive organisasjoner lurar dem. Arbeidstakerorganisasjonene er jo tilstede for å fremme våre interesser, jeg tror ikke at de på noe tidspunkt ønsker å lure medlemmene sine. Videre er det skrevet fra flere organisasjoner at de kjenner lovgivningen, så utdyper de med

noe som ikke stemmer overens med andre meninger som er ytret tidligere. Er det mulig å tolke loven så forskjellig? Jeg trodde at lovene var skrevet slik de er for at nettopp dette ikke skal skje. For slik det er nå, må det være noen som mistolker og ikke forstår det som er skrevet. Hvem som mistolker er det ikke opp til meg å bestemme, men jeg registrerer at de som sitter i midten her er arbeidstakerne.

KAFO anser ATF som et steg i riktig retning. Vi har troen på at dette er en god løsning for oss i 2013. Man kan alltid ønske seg mer, men vi har inntrykk av at den nye ordningen er rettferdig og gjennomførbar. Avtalen skal jo på et tidspunkt reforhandles og da er muligheten der for å kreve mer. Når avtalen settes i kraft 1 april vil det igjen sette arbeidstakerne i midten, da de vil bli lønnet ulikt. Dette er noe som FLA har sagt lar seg gjøre og det spennende da blir å se hvordan debatten utarter seg.

Jeg vil avslutte med et sitat fra skuespiller Nina Zoë; "Frykt avler fordommer. Uvitenhet vedlikeholder dem." I starten vil nok den iboende frykten alltid være tilstede. Men kanskje det beste er at vi selv setter oss inn i den nye avtalen og gjør oss opp vår egen mening?

*Christina Pilar Grimstad
Leder KAFO Landsstyre*

KAFO-LEDER:

PROVISJONSLØNN

Håper alle nye befalelever har kommet seg til rette på befalsskolene og at de gamle fremdeles trives der de er. Vintertjenesten er for det meste over for denne gang, og for de som tjenestegjør i nord er det nok godt å få solen tilbake etter den første mørketiden for mange.

Vi i BESO har mye spennende som foregår for tiden. Vi har sendt ut

skriv til hver enkelt befalsskolesjef og stilt dem spørsmål om implementering av studiepoeng, skadebehandling og elevenes forhold til lover og regler knyttet til for eksempel lesedager før eksamen og varsel før skoleråd. De tilbakemeldingene vi har fått så langt er gode, og flere skolesjefer er enige med at studiepoeng på befalsskolen er det neste store. Selv fikk jeg slått av en prat med FSJ Harald Sunde, forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Ericson og generalmajor Robert Mood om viktigheten av å prioritere befalelevne for fremtidens forsvar på Oslo Militære Samfund i februar.

Mange søker befalsskolen fordi de ønsker seg en spennende jobb med nye utfordringer hver dag og saftige lønninger, men er dere klar over at de fleste av dere tjener over 9000 kroner mindre enn de som er inne til førstegangstjenesten nå mens dere er befalelever? Dette mener jeg er feil ettersom hverdagen til en befalelev krever ofte mer enn hverdagen til en vernepliktig soldat. Det skal ikke være sånn at dere skal ha

dårligere betalt fordi dere er mer motiverte, penger skal utbetales etter innsats og resultater og her er befalelevne langt foran.

Utdanningsbonusen skriver seg tilbake til 1975 ifølge FD, da man innførte utdanningsbonus på 3000 kroner mot en dimmisjonsgodtgjørelse pålydende 360 kroner. I senere tid har de vernepliktige hatt en mye brattere lønningskurve enn det befalelevne har hatt fordi noen har kjempet for at de skal få mer. Vel det gjør BESO også, vi krever at utdanningsbonusen tilsvarer summen av dimmisjonsgodtgjørelsen.

Og hvor mye vil dette koste? Utdanningsbonusen utgjør nå 60 kroner i dagsatsen, for å utlikne må vi ha en økning til 85 kroner (41.6 %). På et kull med 678 befalelever, som vi hadde i skoleåret 2011/2012, tilsvarer dette 6 186 750 kroner, vi mener at dette ikke er et urealistisk krav med tanke på viktigheten og hva utdanningen vår krever. I dag øker utdanningsbonusen med 2 kroner hver gang den justeres, mens dimmisjonsgodtgjørelsen øker med omtrent 3 kroner noe som vil føre til at denne avstanden øker ved hver justering. Hvis vi ikke får en økning snart vil det måtte komme en mer drastisk økning senere.

*Håvard Holsen
Leder BESO*

BESO-LEDER:

Breiviksveien 40,
5042 Bergen
tlf 53 69 78 78
kontakt@milrab.no

milrab.no
Breddelieferandør av
taktisk utstyr

Sjekk vår
nettbutikk
bfo.milrab.no

Under Armour
Cold Gear
BFO: 499,-

Forsvarets
Fleecejakke
Endelig i svart
Veil: 999,-
BFO: 499,-

-50%

Adidas GSG 9.7
BFO: 1399,-

-30%

Suunto Core All
Black Military
Watch
BFO: 2199,-

-42%

-40%

GoPro Hero 3
Black Edition
Adventure
Veil: 4999,-
BFO: 2999,-

-20%

MILRAB Deltabag
Skogskamouflasje
70L
Veil: 499,-
BFO: 399,-

Hoppe's 9 Bore Snake
BFO: 199,-

-20%

**90 DAGERS
RETURRETT PÅ
KIT**

Bose Quiet Comfort 15
BFO: 2399,-

-20%

**Brynje
Antarctic**
Vinterjakke for
deg som vil være
aktiv i kulden
BFO: 1399,-

**Seirus
Ansiktsmaske
Neoprene**
Hold deg varm i
vinter. Perfekt til
scooterkjøring
BFO: 229,-

Gerber Paraframe
Lett og skarp
follekniv fra Gerber,
med klips til å feste
på lomme
BFO: 349,-

**MILRAB Pocket
Survival Tool Card**
Genialt multiverktøy på
størrelse med et bank-
kort
BFO: 69,-

Casio Twin Sensor
Støtsikker klokke med
altimeter, barometer og
termometer.
BFO: 899,-

-25%

Thermal Mug
Genial thermokopp
som holder varmen i
opptil 6 timer
BFO: 129,-

Sluttrapport veteranun overlevert Forsvarsmin

På morgenmøtet i BFO den 8.februar, ble dagens møter gjennomgått og gjest på morgenmøte var BESO-leder Håvard Holsen. Leder BESO skulle få oppleve en «BFO-dag» i sekretariatet.

TEKST & FOTO: RAGNAR DAHL BFO

Etter flere interne møter, ble Holsen med til pressekonferanse i Oslo Militære Samfund, under fremleggelsen av sluttrapport for evaluering av veterankjeden. For som BESO-lederen så forsiktig sa, "det er jo vi som er framtidens veteraner, så dette må være noe for BESO". Og han fikk en opplevelse han sent vil glemme.

Bakgrunn

Dagen i forveien hadde vi fått en inngående informasjon om sluttrapporten, gitt våre merknader og anbefalinger til Veteraninspektør Robert Mood. Det skrives mye negativt om hva Forsvaret gjør og ikke gjør, men sluttrapporten er en usminket status om arbeidet så langt. På pressekonferansen gikk General Mood gjennom rapporten, for Forsvarssjef Harald Sunde overleverte denne til Forsvarsminister Anne-Grethe Strøm-Erichsen. Et av forslagene generalen fremførte var å nedsette en hurtigarbeidende gruppe som skal fremme nye forslag til tiltak for skadde veteraner.

Sideinnhold

For første gang er veteranene spurt om hva de mener om Forsvarets tjenester før, under og etter tjeneste i internasjonale operasjoner. I brukerundersøkelsen – som omfatter intervjuer med mer enn 100 veteraner og veteranfamilier samt svar på elektronisk spørreskjema fra over 1000 tjenestegjørende veteraner – kommer det klart frem at Forsvarets anerkjennelse og ivare-

takelse av veteranene er betydelig bedret de siste årene.

Ni av de intervjuede var veteraner som har fått fysisk eller psykisk skade under tjenesten i utlandet. De skadde veteranene ønsker at Forsvaret sikrer god dokumentasjon, advokathjelp, hensiktsmessig psykologhjelp og holder kontakten. Et utsagn fra en av de intervjuede veteranene ble brukt for å oppsummere tilbake-meldingene fra veteranene: *Det viktigste er ikke å gjøre så mye, men å informere godt nok om det som skal gjøres og faktisk holde det man lover.*

Dagens ressurser tilstrekkelig

I brukerundersøkelsen fremmer de intervjuede en rekke forslag til bedring. Mange av disse forslagene ligger også inne i Regjeringens handlingsplan «I tjeneste for Norge» som skal være ferdig implementert i 2013.03.04

Generalmajor Rober Mood sier at Veteranavdelingen i Forsvarstabten «skal gi bedre styring av Forsvarets innsats, koordinere aktørene og kvalitetssikre ressursene som er i bruk. Ressursene er allerede på plass!»

Etter pressekonferansen

BESO-lederen fikk en kort møte med General Mood og Forsvarsministeren og fremførte budskapet om at det er viktig at erfaringene også gjøres kjent for de kommende veteranene. Det vil skape trygghet og visshet om at Forsvaret gjør hva de kan, med utgangspunkt i regjeringens handlingsplan og dette ble avnikket av Veteraninspektøren, så vel fra politisk hold.

Media mest opptatt av andre ting

Media var mest opptatt av SOF-studien og terrorberedskap A og Forsvarssjefen ble "grillet" om andre ting enn det pressekonferansen egentlig dreide seg om. På en finurlig måte evnet media å undergrave sin egen kritikk om hva Forsvaret gjør for veteranene, med andre mer dagsaktuelle ting – veteranene var ikke viktige i dette perspektivet – skuffende.

Forsvarssjefen tok seg tid til BESO-lederen

På tross av mediernes fokus, tok Forsvarssjefen seg tid til en prat med BFO og BESO-lederen og på kort tid hadde han fått frem, hvorfor han prioriterer veteraner og hvorfor det er viktig at vi holder fokus på veteraner og den ressursen de er. Forsvarssjefen ga BESO-lederen et perspektiv på hva lederskap er i praksis i løpet av det kvarteret vi fikk sammen med ham. BESO-lederens konklusjon var: Forsvaret har gjort mye, mange bidrar og vi skal bidra med vårt.

Håvard Holsen får et kort møte med General Robert Mood og inviterte generalen til BESO-styret i mars.

dersøkelsen isteren

Forsvarssjef Harald Sunde har akkurat overlevert sluttrapporten til Forsvarsminister Anne-Grethe Strøm-Erichsen.

Forsvarsministeren sa at det er positivt at befalevene viser interesse for egen framtid og virkelighet, de blir neste generasjon veteraner.

Forsvarssjefen i samtale med BESO-leder Håvard Holsen.

HYKLERI

Forsvarsforlig, HR-strategi og overenskomstforhandlinger 2013 er p.t. i fokus. Alle tre områder rummer elementer, som vil påvirke officerskorpsets vilkår. Ingen, næppe heller på arbejdsgiversiden, kan vurdere de langsigtede konsekvenser af de mange tiltag. Vi må dog forvente, at de langsomt, men sikkert afsløres, efterhånden som tågen letter.

Effektiviseringerne (i folkemunde oftest betegnet "forringelser") skal utvivlsomt dæmme op for mere vidtgående ændringer i forsvarrets operative struktur. Det anerkender vi til en vis grad. Men vi, de ansatte, frygter, at det ikke holder. Provenuerne er urealistiske, og ændringerne i den operative struktur kommer alligevel. Har det så været prisen værd?

Forsvarets ledelse har ofte gentaget myten om, at vi er "forkælede" sammenlignet med statens øvrige ansatte. I forliget nævnes flere gange, at forsvarrets løn- og ansættelsesforhold skal tilpasses den generelle statslige praksis. Lad os bare et øjeblik acceptere det. For det gælder vel i alle ansættelsesmæssige henseender? Eller er det kun der, hvor det findes besparelsmæssigt bekvemt? Er det sidste tilfældet, er det jo hykleri.

Forsvarets militært ansatte deler det vilkår, at de risikerer liv og førlighed under udøvelse af arbejdet. Eller at slå ihjel og skulle leve med det resten af livet. Sådan er soldatergerningen. Hertil vil mange - sågar også i forsvarrets ledelse - hævde, at det er selvvalgt. Korrekt, vi har selv valgt en gerning, hvor vilkårene adskiller sig fra statens generelle praksis. Vi har ikke ønsket at dele vilkår med statens øvrige ansatte generelt, men det har politikerne nu besluttet, at vi skal. Giver det ændringer i vort virke? Nej, selvfølgelig ikke. For det, man tænkte på, var ikke lige præcis dette område, men dem, hvor der gennem tiderne i kraft af forsvarrets særlige metier er opstået forskelle mellem forsvarrets og statens ansatte i øvrigt. Er forholdene for forsvarrets ansatte bedre - ja, så kan der spares. Er de ringere - tjaa, så ...

En operativ chef, der gribes i den form for hykleri, ville med sikkerhed ikke have sine soldater helt med sig i kamp. Nu tvivler jeg ikke på, at soldaterne fortsat vil løse opgaverne lige så professionelt som hidtil og være loyale over for chef og kolleger. Men jeg forudser vanskeligere kår for tilliden til og loyaliteten over for de mange i forsvarrets ledelse, der kloger sig på det militære håndværk uden selv at have prøvet det, og som sidder trygt i løn- og ansættelsesvilkår, der er i nøje overensstemmelse med statens praksis generelt.

Omdømmeundersøgelsen, der meget belejligt blev offentliggjort dagen før budget- og etablissemensanalyserne, talte sit tydelige sprog om tilliden til ledelsen. Godt nok har forsvarret for nuværende hverken rekrutterings- eller fastholdelsesproblemer, men hvem vil garantere, at det også er virkeligheden i fremtidens forsvar? Statens generelle løn- og ansættelsespraksis er målestok fremadrettet. Er der da så store forskelle?

Det giver sig selv, at forsvarret, modsat statens ansatte generelt, i

mange henseender ikke kan udøve det militære håndværk, hvis arbejdsmiljøloven skal følges i ét og alt. Derfor er der i visse situationer dispenseret herfra. Det accepterer vi som en del af ansættelsen. Ligeså med arbejdstidsreglerne. Døgtjeneste og tjenester i uger og måneder væk fra hjemmet er vilkår, alle militære kender til. HOD er ikke ovenud tilfreds med betalingen herfor, men har accepteret, at det er situationen, som hidtil ikke har kunnet ændres til det markant bedre. En overgang til den for staten generelle praksis på området lyder umiddelbart som et forjætted land, men det ligger vist ikke i planerne?

Offentliggørelsen af arbejdsgiverens overenskomstmæssige krav om opsigelse af aftaler vedr. tillæg gav anledning til kraftige reaktioner fra medlemmerne. Lad mig derfor generelt kommentere disse krav: Det er vigtigt at understrege, at overenskomstmæssige aftaler kun ændres, såfremt begge parter er enige herom. Kravene er jo i nøje overensstemmelse med skiftende finansministres ønsker om at omlægge varige tillæg til midlertidige tillæg, som forhandles lokalt og individuelt. Helst uden om de faglige organisationer. Intet nyt under solen. Men i lyset af tilpasningen til den statslige praksis generelt vil jeg opfordre arbejdsgiver til at overveje, om de mange krav til HOD måske skulle afvente, at den statslige praksis, jfr. finansministerens tilkendegivelser, flytter sig i retning af HOD's tillægsområde, inden HOD flytter sig yderligere. Eller skal vi en smutvej omkring flere varige tillæg, der kun kan forhandles op og ikke ned? Det er vist den generelle statslige praksis for tiden. Forsvarets metier er ikke og bliver aldrig lig den øvrige del af det statslige arbejdsmarked. Derfor vil der være forskellige løn- og ansættelsesvilkår. Det ville klæde forsvarrets arbejdsgivere at anerkende det.

HOD vil naturligvis indgå konstruktivt i udviklingen af løn- og ansættelsesvilkårene for officerer i et fremtidigt forsvar, idet målsætningen selvsagt er at bevare vilkår og en status for officersprofessionen, der både fastholder og er attraktiv i rekrutteringssøjemed.

Med venlig hilsen
Bent Fabricius/leder HOD
(Hovedorganisationen af Officerer i Danmark)

KOMPETANSE FOR EN NY TID

Regjeringen la i går fram en stortingsmelding som danner rammene for en ny reform i forsvarssektoren. Den handler om forsvarrets viktigste ressurs, om menneskene og fremtidige kompetansebehov.

Vi er i ferd med å få et helt nytt forsvar i Norge. Det er et forsvar som løser flere oppgaver enn før og med evne til å reagere raskt her hjemme og ute når det trengs. En av grunnene til at vi klarer å levere operativ kvalitet er at forsvarssektoren er i takt med tiden. Vi er kommet dit takket være en omfattende omstilling som skiftende regjeringer har stilt seg bak. Forsvaret har samlet base- og støttevirksomhet slik at den kan operere mer kosteffektivt, hjemme og ute. Ny struktur er på plass og nytt materiell er under innføring.

Omstillingen av Forsvaret handler ikke alene om struktur og moderne materiell. Det handler like mye om menneskene vi ønsker skal drifte våre plattformen i fredstid og i kriser. Og om dem som skal fatte de vanskelige beslutningene om bord i en fregatt, i et kampfly eller i Cyberforsvaret. Derfor har kunnskaps- og kompetanseutvikling vært en rød tråd i Forsvarets omstilling.

Kompetansebehovene i tiden fremover vil ikke bli mindre. Vi ser en omdreining på flere områder; innad i Forsvaret, i våre sikkerhetspolitiske omgivelser og i det arbeidsmarkedet Forsvaret rekrutterer fra. Et forsvar som ønsker å ha den samme kampkraft og operative evne om tyve år som i dag, må forholde seg til slike utviklingstrekk. Det påhviler derfor oss et ansvar for å gjøre de rette valg i dag, skal Forsvaret ha de dyktigste ansatte også i morgen.

Regjeringens stortingsmelding er et håndfast uttrykk for en slik målsetting. Den setter en dagsorden for lang tid framover. Viktigst av alt er at den løfter fram kompetanse som et strategisk satsningsområde. Framover skal vi bygge en bro mellom vårt gode utgangspunkt i dag til et fremtidsbilde som er preget av mer rift om arbeidskraft og nye kompetansebehov. Det er særlig tre utviklingstrekk som gjør det nødvendig med en omfattende kompetansereform i Forsvaret:

For det første må vi forberede og tilpasse oss endringene i arbeidsmarkedet. Alt tyder på at det vil bli større konkurranse om talentene og høykvalifisert arbeidskraft. Særlig gjelder dette innenfor tekniske fag. Dette er en utfordring Forsvaret deler med de fleste andre sektorer i samfunnet. Vi må forandre systemene for hvordan vi rekrutterer og beholder medarbeiderne vi vil trenge i årene framover. Og vi trenger å samarbeide tettere med andre sektorer som utdanner og rekrutterer fra samme næringsklynge.

For det andre har de teknologiske endringene ført til store og gjennomgripende forandringer i hvordan dagens forsvar opererer. Innføringen av ny teknologi stiller store krav til menneskene som skal anvende systemene, til ledelse og evne til å samhandle i nettverk. Forsvaret vil få behov for kompetanse innen et bredt spekter av områder, samtidig som behovet for spesialisering vil øke.

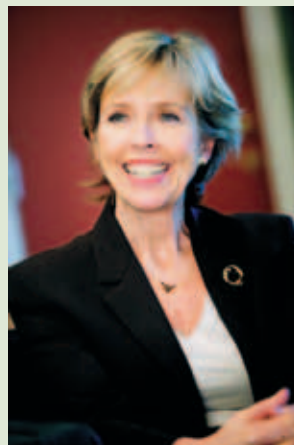
De nye oppgavene og den høye endringstakten betyr at vi må ha

omstillingsdyktige medarbeidere. Og vi vil trenge et større mangfold i bakgrunn, utdanning, erfaring og tenkemåter. Forsvaret må derfor i større grad rekruttere medarbeidere fra hele bredden i samfunnet, ikke bare dem som kan løpe raskt og bære tungt. Vi trenger et større mangfold. Møtet mellom mennesker med ulik bakgrunn og livserfaring gir større muligheter for å nå fram til bedre beslutninger. Det vil være av stor verdi når Forsvaret skal løse oppgaver som blir stadig mer komplekse. Samtidig er en balanse mellom mangfold og konformitet nødvendig. For Forsvaret vil enhetlige rutiner, kommando og kontroll være helt nødvendig i utøvelsen av mange operative militære funksjoner.

For det tredje blir forsvarret, som resten av samfunnet, påvirket av demografiske trender, slik som økt urbanisering, to-karrierefamilier og hyppigere jobbtrotasjon. Forsvaret må bli bedre til å rekruttere de nye unge arbeidstakerne. Det vil kreve at man klarer å markedsføre de mulighetene som finnes, og at man bygger og vedlikeholder Forsvarets gode omdømme. At vi satser på kompetanse og utvikling av hver enkelt medarbeider er blant de forhold som unge nyutdannede er opptatt av når de velger arbeidsgiver.

De unge er på jakt etter interessante arbeidsoppgaver, variasjon, læringsmuligheter og identitet. Mange finner det naturlig å bytte jobb flere ganger. Det kan bety at den tradisjonelle vertikale karrierestigen i Forsvaret kan bli mindre attraktiv - og at vi i framtiden, i større grad enn i dag, bør gi mulighet for horisontale karriereløp.

Dette er blant de utviklingstrekk vi må møte skal forsvarssektoren også om 10-15 år være en moderne, høykompetent og konkurranse-dyktig arbeidsplass. Denne stortingsmeldingen staker ut en kurs for det videre arbeidet. Gjennom en kompetansereform skal vi gjøre de riktige investeringene i vår viktigste ressurs – menneskene og deres kompetanse. Vi gjør det for å sikre at vi har et forsvar ikke bare for i dag, men for en ny tid.

Forsvarsminister
Anne-Grete Strøm-Erichsen

Kjekt å ha!

Kjekt å vite

Hoppe's 9 Boresnake

Genialt pusseutstyr. Sørger for kjapp og enkel gjennomtrekk av HK416!

Hoppe's 9 Boresnake er et praktisk redskap for gjennomtrekk av rifleløp. Det eneste du trenger å gjøre er å putte loddet ned i pipen, og dra igjennom. Etter 3-4 gjennomtrekk er løpet rent. Boresnake er laget i tøystoff med mikrofiber som effektivt fjerner smuss fra rillene i løpet. Hoppe's 9 Boresnake passer til kaliber 5,56 mm og er akkurat det du trenger i felt!

Hoppe's 9 Boresnake koster 199,- og kan kjøpes på bfo.milrab.no eller per telefon 53 69 78.

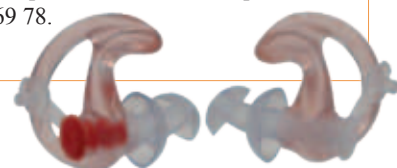

Surefire Sonic Defender EP3

Ørepropper som stopper skadelige lydnivåer, og lar vanlige lyder passere.

Med disse øreproppene får du redusert lyder på over 85db. Dette gjør at skadelige lydnivåer blir stoppet, mens vanlig lyder kan passere igjennom. De er dermed perfekt for deg som ønsker å kommunisere på skytebanen eller på øvelser. Øreproppene er laget i høyre- venstre fargekode som gjør at du enkelt klarer å sette de i øret. De er ikke i vei for hjelm eller kommunikasjonsutstyr, og fungerer dermed godt under headset. Øreproppene har en behagelig passform, og kan dermed brukes i lengre perioder uten irritasjon.

Surefire Sonic Defender EP3 koster 149,- og kan kjøpes på bfo.milrab.no eller per telefon 53 69 78.

Wenger Commando Black

Taktisk klokke fra sveitsiske Wenger!

Wenger er godt kjent for å produsere lommekniver av høy kvalitet. De er også særdeles dyktige på klokker. Klokken er utformet i svart, med grønne visere. Klokken har glass av safir krystall, noe som hindrer riper. Den er vanntett ned til 100 meter, har datoskive og en markeringsskive som lyser i mørket. Klokken er ment for hardt bruk og det medfølger en garanti på 3 år.

Wenger Commando Black koster 1999,- og kan kjøpes på bfo.milrab.no eller per telefon 53 69 78.

Swiss Advance Salt og pepperbøsse

Salt og pepperbøsse for matkjennere med en aktiv livstil!

Endelig en salt og pepperbøsse som er konstruert for friluft. Bøssen er vanntett og utstyrt med en praktisk lukkemekanisme, slik at innholdet ikke skal lekke ut. Aromaen kan dermed holde seg godt over lengre tid. Det er enkelt å fylle opp med salt og pepper, eller andre krydder hvis dette skulle være ønskelig. Bøssen veier kun 47 gram. Med denne salt og pepperbøssen fra Swiss Advance kommer feltrasjonene til å smake fortreffelig! Swiss Advance Salt og pepperbøsse koster 199,- og kan kjøpes på bfo.milrab.no eller per telefon 53 69 78.

Tissot T-Race Touch

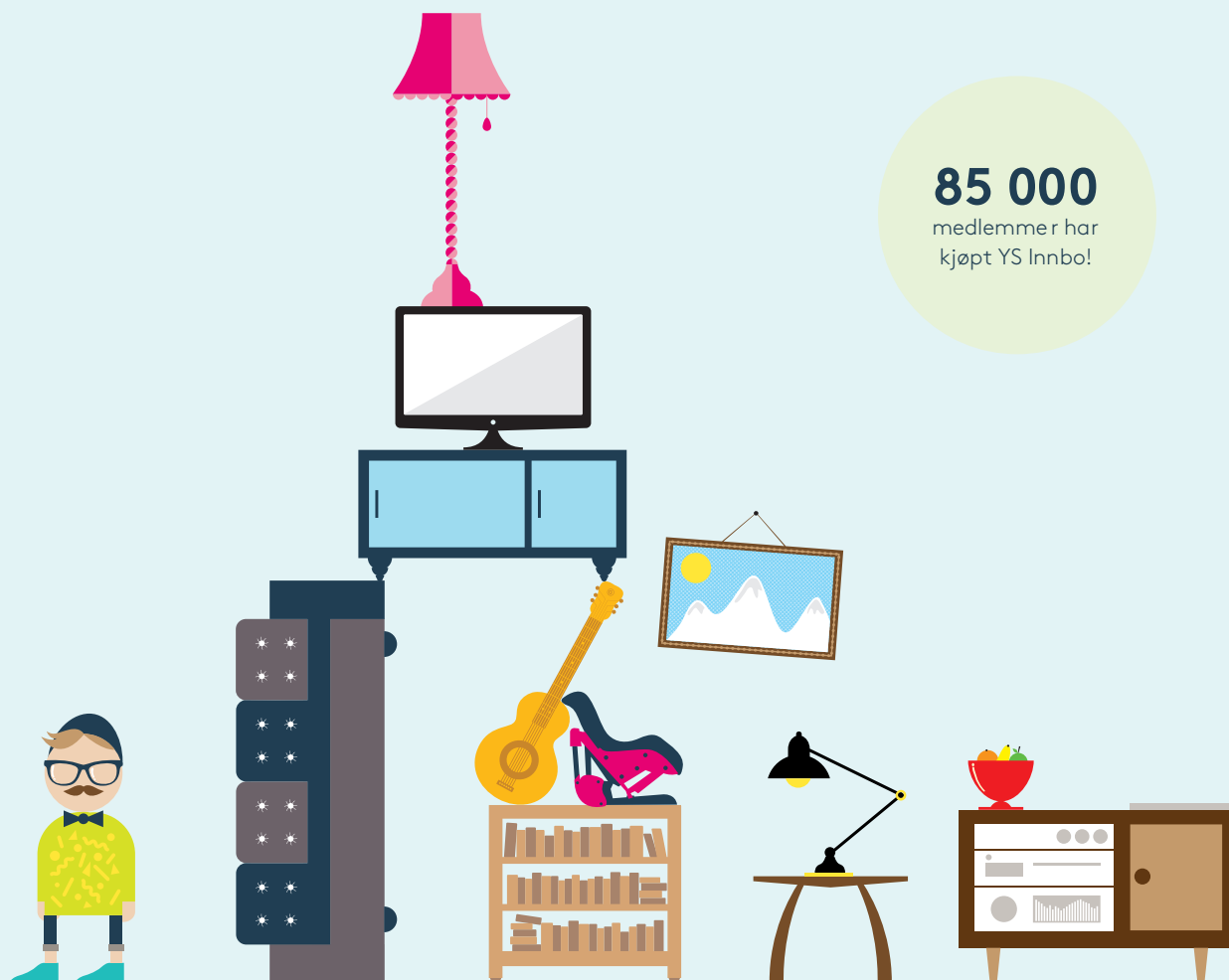
Athletic boost

En perfekt match mellom Tissot T-Race og Tissot Racing-Touch har gitt muligheten til etablering av den ultimate sportsklokken – Tissot T-Race Touch. Denne klokken kombinerer de gode kvalitetene til disse to allerede eksisterende modellene, T-Race sitt tøffe motorsport inspirerte utseende og T-Touch sine 11 taktile funksjoner som for eksempel stoppeklokke, alarm og kompass. Klokken har et ungdommelig utseende og er utstyrt med en stål kasse og en sporty syntetisk rem. Klokken er drevet av et sveitsiskprodusert kvartsurverk, er vanntett ned til ett trykk på 10 bar (100 meter) og er utstyrt med ripesikkert safirglass.

Veil. Pris 3.495,-

IKKE LA YS INNBO GÅ DEG HUS FORBI

85 000

medlemmer har
kjøpt YS Innbo!

YS Innbo er Gjensidiges beste innboforsikring og blant markedets aller rimeligste. Gjør du boligen tryggere kan du få enda lavere pris. Og du, ID-tyverisikring er selvsagt inkludert i YS Innbo.

Bestill YS Innbo på telefon 03100 eller på gjensidige.no/ys.

MIDWAY

AV TROND SÆTRE

Sommeren 1942 var den japanske stillehavflåten overlegen U.S. Navy. Amerikanerne hadde lidd store tap, selv om Doolittle-raidet i i april hadde bevist at bombeflyene deres kunne gjennomføre angrep på japanske jord. Raidet gjorde ikke stor skade, men framskyndet japanske planer om en storoffensiv mot amerikanernes viktige marinebase i Midway-atollen. Et vellykket angrep her ville alvorlig svekke den amerikanske stillehavflåten og forhåpentligvis tvinge USA til forhandlinger, slik formålet med krigen alltid hadde vært.

Ideen som ble framsatt av admiral Isoroku Yamamoto var å angripe Midway-basen fra tre fronter, og samtidig gjennomføre et avledningsangrep på Aleutene, en øygruppe som tilhører Alaska. Luftstøtte skulle komme fra nordvest, etterfulgt av et slagskip med våpen og ammunisjon, mens en invasjonstyrke skulle komme fra vest og sørvest. Slik var den opprinnelige planen våren 1942. Men Yamamotos amerikanske motstykke, admiral Chester Mintz fra Pearl Harbor, greide å skaffe seg en avgjørende fordel. Etter grundig etterretning kunne amerikanerne slå fast at et angrep var forestående, og hvor. Fordi den japanske flåten var så spredt, var Yamamoto avhengig av å kunngjøre strategien sin over radio. Meldingene var selvsagt kryptert, men amerikanerne greide å knekke koden. At det egentlige angrepet skulle rettes mot Midway, ble avdekket via en ganske kløktig taktikk: Kommandøren på Midway sendte et telegram til Pearl Harbor der han meldte om at de manglet drikkevann. Beskjeden ble sendt i en kode som de visste at japanerne kjente til. Da amerikanerne litt seinere fanget opp en kryptert, japansk melding om (det oppdiktete) drikkevannsproblemet, skjønte de hva som var Japans egentlige mål. Derfor ignorerte de Aleutene og fokuserte all sin oppmerksomhet om Midway.

I forberedelsene til slaget ble hangarskipet USS Yorktown, som hadde fått betydelige skader under slaget i Korallhavet, lappet sammen i rekordfart. Nok en ubeleilig overraskelse for japanerne, som trodde at Yorktown ikke sto til å redde. Angrepsplanen tok bare de amerikanske fartøyene USS Hornet og USS Enterprise i betraktning.

Tidlig om morgenen den 4. juni lettet 108 fly fra fire japanske hangarskip under kommando av viseadmiral Chuichi Nagumo, og dro i retning Midway. Et amerikansk sjøfly observerte fienden først klokka halv seks om morgenen, og radaren observerte dem kort tid etter. Mindre enn en time seinere ble Midway-basen bombet av japanske fly. I først omgang led amerikanerne store tap, da de raske og smidige japanske Mitsubishi Zero-flyene viste seg overlegne de tilstedeværende amerikanske modellene. Imidlertid fastslo angrepslederen, løytnant Joichi Tomonaga at en ekstra angrepsbølge var nødvendig før den japanske landgangen på Midway kunne finne sted. Den opprinnelige

Helt siden angrepet på Pearl Harbor hadde den keiserlige japanske marine hatt herredømmet i Stillehavet. Første tegn på problemer kom i forbindelse med slaget i Korallhavet i mai 1942, der amerikanske og japanske hangarskip konfronterte hverandre for første gang. Erfaringene fra dette slaget førte til krigens vendepunkt en måned seinere.

angrepsplanen hadde forutsatt at amerikanerne ikke var i stilling før angrepet. Nagumo sto nå ovenfor et vanskelig dilemma: Kommandøren for hangarskipene Hiryu og Soryu, admiral Yamaguchi, ville ha Nagumo til å angripe straks. Men flyene var ikke klargjorte, og japansk militærdoktrine frarådet angrep med styrker som ikke var fullt operative. Derfor valgte Nagumo å utsette det nye angrepet til alle jagerfly var gjort rede for og hadde fått påfyll av drivstoff.

Om formiddagen fotfulgte amerikanske bombefly en destroyer som dro i retning av den japanske flåten, og flyene fikk øye på hangarskipene Akagi og Kaga. akkurat i det de siste amerikanske torpedoflyene ble skutt ned. På dette tidspunktet var de japanske Zero-flyene ikke i posisjon til å kontre de amerikanske bombeflyene. Mange av dem var i ferd med å få påfyll av drivstoff eller ammunisjon. Hellet var altså amerikanerne på dette tidspunktet; de hadde fritt leide til å komme i posisjon og bombe Akagi og Kaga. Samtidig ble Soryu oppdaget av amerikanske bombefly fra Yorktown. Utfallet var at amerikanske bombefly greide å sette tre massive hangarskip i brann på kort tid. I all hast beordret Nagumo et angrep på USS Yorktown med halv styrke fra Hiryu, det eneste japanske hangarskipet som i første omgang hadde unnsloppet bombeangrepet. Det amerikanske fartøyet som ikke hadde vært ferdbart kort tid tidligere tok da også mesteparten av støyten under de japanske angrepene; Yorktown ble torpedert to ganger og truffet av tre bomber. Takket være effektive, amerikanske sikkerhetsforberedelser holdt fartøyet seg likevel flytende gjennom hele slaget, og ble ikke forlatt før den 7. juni, da de øvrige kamphandlingene var over.. Hiryu, som kom med i slaget da den hadde ropet posisjonen sin, sank om morgenen den 5. juni. I tråd med sine æresbegreper gikk admiral Yamaguchi, ned med skipet.

Etter å ha mislykket med å finne og engasjere de amerikanske hangarskipene på nytt, ga Yamamoto til slutt ordre om tilbaketrekning. Men under den japanske tilbaketrekningen oppnådde amerikanerne en ekstra seier: 6. juni ble krysseren «Mikuma» senket av amerikanske fly. Etter seieren tillot admiral Mintz seg et lite ordspill: «Hevnen [for Pearl Harbor] er ikke fullkommen før den japanske sjømakten er redusert til avmakt. Vi har gjort betydelige framskritt i den retning. Kanskje blir vi tilgitt om vi sier at vi er midtveis (midway) til vårt mål!»

Forskjellene i tapstall var betydelige. Amerikanerne mistet 130 fly, ett hangarskip og 100 mann. Japanerne hadde mistet dobbelt så mange fly, fire hangarskip, og 3500 mann. På et par dager var styrkeforholdet endret fullstendig. Nå var den keiserlige japanske marine og den amerikanske stillehavflåten jevnbyrdige, og innen 1943 hadde U.S. Navy et forsprang som Japan aldri tok igjen. USA ville etter all sannsynlighet ha vunnet Stillehavskrigen uansett utfallet denne forsommeren. Men en japansk seier ved Midway ville utvilsomt forlenget krigen, med økt sjanse for sovjetiske innblanding.

Når kvalitet og service teller

NFF grunnlagt 1963

NFF Norsk Flytteforbund

A-B Flyttebyrå

Bjørghaug, 7750 Namdalseid
Tel 74279115
Faks 74279116
post@ab-flyttebyra.no
www.ab-flyttebyra.no

H. Konglevoll Transport AS

Jordalsvegen 42,
5105 Eidsvåg i Bergen
Tel 55259800
Faks 55259898
post@hkonglevoll.no
www.hkonglevoll.no

Hasselberg Transport AS

Håndverkervn 8, 9018 Tromsø
Tel 77633333
Faks 77635558
firmapost@hasselberg.no
www.hasselberg.no

Håkull AS

Stokkamyrveien 22, 4313 Sandnes
Tel 51636060
Faks 5163 6050
flytting@haakull.no
www.haakull.no

Kongstein Transport AS

Thranesgt 2, 3187 Horten
Tel 33041128
Faks 33043324
post@kongstein.no
www.kongstein.no

Kristiania Visergutkontor AS

Verkseier Furulundsv 21, 0668 Oslo
Tel 22151555
Faks 22151563
visergut@kvk.no
www.kvk.no

Kaarvands Transport

Brøttemv. 147, 7072 Heimdal
Tel 72889500
Faks 72889501
o-kaarv@online.no

Rekdal Transport AS

Breivika Industriv. 41, 6018 Ålesund
Tel 70117900
Faks 70117901
post@rekdal-transport.no
www.rekdaltransport.no

Skullerud Flyttebyrå AS

Hannestadvn 7, 1617 Fredrikstad
Tel 69392000
Faks 69397340
Firmapost@skflytte.no
www.skflytte.no

H K Solberg AS Transport

Boks 4033, 4689 Kristiansand
Tel 38044111
Faks 38044315
post@hk-solberg.no
www.hk-solberg.no

Svenn's Transport AS

Bodøterminalen, 8001 Bodø
Tel 75578980
Faks 75578981
info@svenn.no
www.svenn.no

Vinjes Transport AS

Østre Rosten 98 B, 7075 Tiller
Tel 72900900
Faks 72900939
flytting@vinjes.no
www.vinjes.no

Adams Express

Filipstadveien 2, 0250 Oslo
Tel 23011450
Faks 23011451
oslo@adamsexpress.no
www.adamsexpress.no

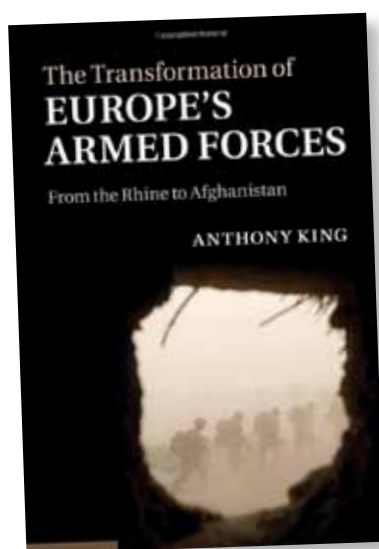
**FLYTTERING ER EN TILLITSSAK
– SE ETTER NFF LOGOEN**

NFF Norsk Flytteforbund
– Når kvalitet og service teller

www.flytteforbund.no

Europeiske hærstyrker reduseres og spesialiseres

KARL YDÉN
RO & FIL DR
GOTHENBURG RESEARCH INSTITUTE &
KING'S COLLEGE LONDON, WAR STUDIES

Over hele Europa viser de samme tendensene seg, en konsentrasjon av militære kapasiteter og fremveksten av en transnasjonal militær kultur. Men selv etter nøye planlagte styrkereduksjoner, så er det enkelte avdelingstyper som slipper lettere unna reduksjonene. Det sier forsker Anthony King i en anerkjent bok.

I flere tiår utviklet Europas væpnede styrker seg stort sett i samme retning. Et fremtredende trekk er avviklingen av verneplik-

ten i de militære styrkene som dannet ryggraden i de fleste lands forsvar. I vesteuropeiske militære stormakter, har 2000-tallet var preget av gjentatte omstruktureringer initiert av rapporter som for eksempel det strategiske «Defence and Security Review», og «Livre Blanc sur la Défense et la sécurité nationale». Endringene har ført til både lavere volumer og intern restrukturering. Den britiske hæren hadde i 1970, 174 000 soldater, men i 2020 planlegger de å ha en styrke på 82 000, pluss en mobiliseringsstyrke på 30 000. Både Frankrike og Tyskland forlatt verneplikten og redusert sitt styrkevolum, som er en rekke andre NATO-land.

Flere kommentarer går på at utviklingen har fremprovosert militære kutt, ofte med referanse til redusert antall soldater. En alternativ tolkning er at det som skjer, heller er en konsentrasjon og spesialisering av militær evne. Sistnevnte hevder Anthony King i *The Transformasjon av Europas Forsvar* (2011).

Dagens europeiske militære styrker er mindre, men vanligvis bedre utstyrt og veløvde enn tidligere. Etter den «kalde krigen», kom en periode med rask teknologisk utvikling, samtidig som flere lands politiske vilje til å bruke militær intervensjon utenfor sine grenser. Ressurser ble brukt i utviklingen av svært mobile (luftbårne) enheter, som på kort varsel kunne løse

stridsoppdrag, eller mindre voldelige oppdrag. Enhetene kombinerer høy mobilitet, høyt beredskapsnivå, og et høyt nivå av militær kompetanse, med bredde i ferdighetene og fleksibilitet til å løse andre oppgaver enn kamp.

Hurtig reaksjonsstyrker er ofte bygget opp rundt en kjerne fra spesialavdelinger, støttet av artilleri, kampfly og andre enheter. Denne avdelingstypen kaller King «Empowered Brigade», og den har som regel større volum, større ildkraft og bedre utdannede soldater enn tidligere. Britene har eksempelvis 16th Air Assault Brigade med 8000 soldater, og 3rd Commando Brigade med drøye 6000 soldater. Frankrike har 9 légère blindée de marine med 6000 soldater, og Tyskland har den noe mindre Luftlandebrigade 26 response Luftlandebrigade 31. Selv Russland transformerer sin hær i retning mot flere hurtige reaksjonsstyrker, samtidig som antallet offiserer reduseres. Det årlige verneplikts-inntaket halveres og utdanningstiden reduseres fra 18 til 12 måneder.

Det er vanlig å begynne analysen av dagens militære utvikling, med henvisning til sammenbruddet av Warszawa-pakten, EUs felles sikkerhetspolitikk og utviklingen etter 11. september 2001. Men allerede i 1975 erklærte Jacques van Doorn at «masse-hærens» tid er over, på grunn av minkende nasjonalisme, økende individualisme, og ikke

minst, effekten av den teknologiske utviklingen. Tendensen så vi allerede på midten av 1970-tallet, da en rekke vesteuropeiske land reduserte antall soldater med 10–20 %.

Om begrepet «masse-hær», sier van Doorn at den er preget av volum, lavt øvningsnivå, og mangel på spesialkompetanse. Anthony King trekker paralleller til næringslivet i 1980- og 1990-tallet, der industrien ble rasjonalisert med stor reduksjon av ansatte, og der behovet for teknisk kompetanse ble tydeliggjort. Mer avanserte tekniske systemer krever færre arbeidstakere, men man trenger mer øving enn før, i så vel det sivile som i forsvaret. I mange lands forsvar, ble det derfor mindre nødvendig, og dyrere å vedlikeholde verneplikten.

Naturligvis stiller skarpe oppdrag høyere krav til kompetanse, i forhold til mer rutinepreget vernepliktsutdanning. Økt andel skarpe oppdrag, fører til mer realisme i øvingen, for i strid kan dine handlinger være ugjenkallelige. Den største endringen i denne sammenheng har vært store deler av Europas hærer, som under den kalde krigen løst sine oppgaver på en lignende måte: storskala kortsiktig opplæring av vernepliktige, opplæring av tillitsvalgte og ledelse, i krigsplanlegging og materiellanskaffelse. Det var også hæren som hadde det store verneplikts-volumet, og dermed

skapte forankringen i folket i vesteuropeiske demokratier. Det ble sagt at forsvaret var garantisten for et fortsatt demokrati, og at verneplikten mer ble sett på som et sted der unge gutter lærte seg disiplin og oppdragelse, enn forberedelse til strid. Verneplikten var et utdannings- og integrasjonsverktøy, der unge med ulik sosial bakgrunn måtte lære seg å leve sammen med felles oppdrag i medgang og motgang. Ved en reduksjon av antallet som gjør sin verneplikt, er da også den positive sosiale effekten redusert.

Etter Berlin-murens fall har forsvarets folkeforankring blitt redusert i de fleste Europeiske

land. Økte forvaltningspolitiske krav har blitt stilt, slik som effektivitet, åpenhet og innsyn. Over hele Europa, endret de politiske ligningene seg gradvis, og selv mindre land har satt opp sine styrker som innsatsstyrker, slik som de tidligere eksisterte hovedsakelig i supermaktene og tidligere kolonimakter.

Stater gir nå sine forsvar varierende oppdrag under nye forutsetninger og stramme økonomiske prioriteringer, noe som ofte førte til kutt. Men, som King skriver, er det militære enheter som går uskadd, eller styrket gjennom omorganiseringer, eksempelvis Special Air

Service (SAS). I Storbritannias «fremtidens forsvar 2020» vil logistikk, panser, artilleri- og ingeniørenheter en reduksjon på 25-30 %. Men den britiske hærens elitestyrke SAS og Paras (fallskjerm enheter), er unntatt de faktiske innsparinger. Disse tiltakene følger en logikk som prioriterer å holde en viss prosentandel av forsvaret i høy beredskap, for definerte tiltak som kan innebære kamp. Mens andre avdelinger kan plasseres på et lavere nivå av beredskap og deretter ta på seg oppgaver som støtte for samfunnet, samt støtte ved seremonier og parader.

King mener at eliten og spesialstyrker er en del av det voksende trans-nasjonale militære faglige nettverket. Avdelinger samarbeider nå stadig oftere med sine tilsvarende avdelinger i utlandet, med felles tilnærminger og interoperabilitet slik vi ikke har sett før. En trend som også gjelder

staber. I denne utviklingen er de store nasjonene i spissen, mens de mindre nasjonene finner seg til rett ved å tilpasse til de store. King bemerker at EU i realiteten er NATO-ressurser som danner ryggraden i Europas voksende militære samarbeidsstruktur.

EU kan lede mindre fredsbevarende operasjoner med blandede nasjonaliteter staber og avdelinger. Når det gjelder krigslignende operasjoner, sier King at disse vanligvis vil gjennomføres av nasjonale enheter, som for eksempel «Response Brigades», som kan samarbeide med utenlandske kolleger. Forskjellige europeiske lands respektive innsats-styrker trenger da mer samtrening. Til slutt bør det nevnes at med USA i økonomiske vanskeligheter, og stadig reduserte interesser i Europa, har de europeiske land et betydelig større ansvar for egen forsvars-

evne. Den pågående krisen i eurosone vil kunne påvirke utviklingen på flere måter. Behovet for innsparinger øker interessen for kostnadsbesparende samarbeid mellom landene, i en foreløpig europeisk militær strukturrasjonalisering. EUs fremtid diskuteres flittig, og flere mener nå at troen på EU som et felles Europeisk militært rammeverk, er betydelig redusert.

NATO vil i overskuelig fremtid være den dominerende militære struktur i Europa, og Europeiske land vil sikkert prøve å finne felles effektiviseringer. Storbritannia og Frankrike har med samarbeidsavtalen mellom sine innsatsbrigader allerede pekt ut retningen. Da gjenstår det å se hvor raskt og hvor langt alle EU-land utvikler seg.

Hvordan står det egentlig til med huset ditt?

Med Super husforsikring får du en av Norges grundigste boligsjekker inkludert i forsikringen.

If Boligsjekk vil avdekke hvilke tiltak som bør iverksettes for at boligen skal bli sikret mot mulige vannlekkasjer, sopp, råteskader, brann og tyveri. Dette vil gjøre hjemmet ditt tryggere og gi deg større økonomisk forutsigbarhet. If Boligsjekk utføres av en uavhengig ekspert som sjekker huset ditt grundig. 120 punkter alt i alt. Sjekken er kun ment for å hjelpe deg, og prisen på forsikringen endres ikke på grunn av boligsjekken. Ikke vilkårene heller.

If Boligsjekk utføres av Anticimex.

Ønsker du å vite mer, ring Forsvarets Personellservice
på telefon 21 07 57 10 eller if@fp-service.no

FP

Forsvarets Personellservice

Rolig, vi hjelper deg.

Toppmoderne kampfly krever toppmoderne fasiliteter

Av MAJOR VIGGO BECK OG
KAPTEIN ERLING OVERLAND

Forfatterne er henholdsvis fagledere velferd, og fagleder idrett ved den fremtidige kampflybasen på Ørland.

Anskaffelsen av inntil 52 nye F-35 kampfly til Forsvaret er Norges største offentlige anskaffelse noen gang. Kostnadene, inkludert nødvendig ekstraputstyr, trening, vedlikeholdsmateriell og våpen er estimert til 62,6 mrd kroner i 2013-verdi. De første flyene som skal brukes i Norge planlegges levert fra 2017. www.regjeringen.no

I Forsvaret snakker vi mye om kapabilitet. Da mener vi gjerne materiellsystemer, våpen og i Luftforsvarets sammenheng – fly. Den viktigste delen av enhver kapabilitet i Forsvaret er menneskene som jobber der. De som opererer systemene, våpnene, og flyene og som sørger for sikkerhet og trygghet for oss alle. Disse menneskene skal vi ta vare på. Uten dem blir flyene stående på bakken.

Planlegger flerbruksbygg

Behov og kapasitet er viktige stikkord i den helhetlige gjennomføringsplanen som legges til grunn for kampflybaseutviklingen på Ørland. I tillegg til fasilitetene som kreves for mottaket av de nye F-35 kampflyene, skal også en rekke andre funksjoner tilpasses forholdene ved fremtidens base. Disse fasilitetene må dimensjoneres slik at de tilfredsstiller Forsvarets behov i fremtiden. Nye idrett- og velferdsfasiliteter ved basen har vært planlagt i flere år. De gamle anleggene er for lengst gått ut på dato, samtidig som planene har alltid blitt satt på vent på grunn av usikkerheten som har rådet ved stasjonens eksistens.

Nå er imidlertid avgjørelsen tatt, og alle ser med stor positivitet og entusiasme på utbyggingen ved basen. Her må det tenkes nytt og banebrytende! En riktig vei å gå vil være et flerbruksbygg som er tidsriktig, kompakt og med moderne løsninger. Det er nå vi skal bygge for et fremtidsrettet Luftforsvar med nye kampfly og tidsriktige fasiliteter i en helhetlig løsning.

Bygget skal blant annet inneholde følgende funksjoner:

- Servicetorg for mottak av personell
- Idrettsfasiliteter som tilfredsstiller Luftforsvarets behov for militær trening og prestasjonsutvikling.
- Tidsriktige og moderne velferdsfasiliteter med stor kantine
- Pårørendesenter for familier og veteraner
- Kapell/kirke, med tanke på økumenisk bruk
- Sanitet
- Gjestekontorer og andre aktører som er viktige for å skape gode synergier

Pårørendesenter inn i arenabygget

Ved dødsfall, katastrofer og ved kriser kan man påregne at kirken i arenaen i stor grad vil bli brukt av mange. Utformingen av bygget tilsier etablering av flere samtalerom. Senteret vil bidra til skjerming av berørt personell og deres familier under ifm krisehåndtering.

Det er også viktig å peke på synergien mellom prest, P-gruppe

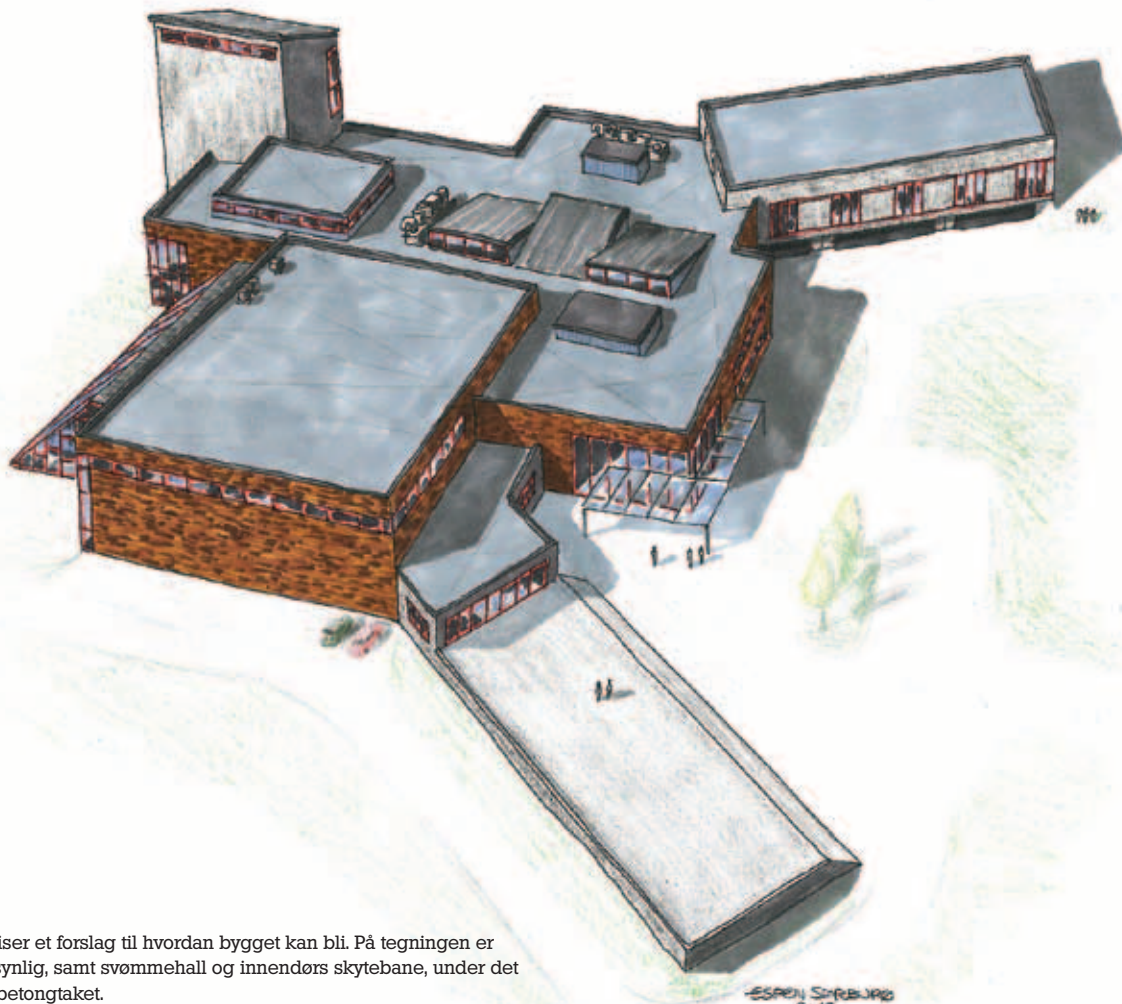
og sosialsaksbehandlere når det gjelder håndtering av kriser.

Felles synergier

I planleggingen bør det legges vekt på at Forsvarets personell og besøkende avdelinger skal ha enerett på tilgangen til fasilitetene. Gevinsten av å samlokalisere flere aktører i samme bygg er store. Det vil føre til at flere brukere benytter seg av de ulike tilbudene. Bygget skal være både idrettsarena, læringsarena, kulturarena og ikke minst en arena for utvikling av tverrfaglig samarbeid mellom alle aktører i bygget og brukerne våre.

Meningen er å samle ressurser som skal skape gode synergier som Forsvaret kan dra store fordeler av. Bygget skal bære preg av samhandling og være en sterk miljøfaktor for alle.

Bygget vil gi oss unike muligheter innen fagutvikling samt psykisk og fysisk helsevern. Ved å samle de riktige ressursene er det mulig å skape et kompetansesenter som vil være et fyrtårn innen utnyttelse av kapasiteter. Grunntanken skal være samar-

Tegningen viser et forslag til hvordan bygget kan bli. På tegningen er klatretårnet synlig, samt svømmehall og innendørs skytebane, under det utstikkende betongtaket.

beidsbasert og bygget skal være et signalbygg som følger utviklingen av vår nye kampflybase. Det åpner opp for en ny tankegang som i seg selv er utviklende.

Bygget vil representere en viktig satsning på Forsvarets viktigste ressurs, nemlig menneskene, og et skritt i riktig retning for kampflybasen. Behovet for å kraftsamle ressursene vil skape spennende synergier som følge av samlokalisering. Tidligere VUPIKT-tjenester bør ligge som et fundament for etablering og utvikling av bygget. Dette er aktører som allerede i dag samarbeider og har et sterkt behov for bedre fasiliteter basert på videreutvikling av våre arbeidsoppgaver og roller.

Planleggingen er basert på erfaring

Erfaringer fra besøk både til militære og sivile flerbruksanlegg ligger som grunn for ideen om flerbruksbygget. Disse besøkene har gitt gode erfaringer i forhold til hva som fungerer og hva som ikke fungerer. Altfor mange ganger har dårlig planlegging og innsparinger har ført til lite

hensiktsmessige bygg og knappe arealer. Et av mange eksempel er utbyggingen av Rena leir. Leiren ble bygd for 750 soldater, men huser nå rundt 2000. I tillegg er idrettsanlegget i Rena leir et samarbeidsprosjekt mellom Forsvaret og kommunen.

Kapasiteten er altfor dårlig, og det er en allmen oppfatning blant de som jobber der, er at dette skulle vært forbeholdt kun for forsvarets personell. Flere å dele på, betyr mindre tid til hver bruker og mindre fleksibilitet. Forsvaret blir den tapende part ved at de ikke har tilgang til fasilitetene i forbindelse med eksempelvis daglig trening, øvelser, oppsetting til internasjonale operasjoner og pågående kursvirksomhet. Erfaringene våre tilsier at Forsvarets behov SKAL og MÅ være styrende!

Kampflybase Ørland må ha et flerbruksbygg som tilfredsstiller Forsvarets behov til soldater, ansatte, besøkende avdelinger/allierte, pårørende, veteraner og tidligere ansatte. Det må planlegges med store og hensiktsmessige arealer. Historisk sett er det

stor sannsynlighet for at antall ansatte blir høyere enn forventet. Dette er viktig å ha med seg i planleggingen. Ombudsmannen og Verneplikts-rådet har gjennom årtier understreket behovet for en oppgradering, eventuelt nybygg. Dagens fasiliteter er gamle og dårlige og tilfredsstiller knapt nok et minimumsbehov for å drifte forsvarlig.

Bekymret

Utbyggingen av Ørland gir kjempemuligheter. Dagens fasiliteter forventes utfaset og erstattet med nye. De berørte i utbyggingsprosessen savner mer kontakt og dialog med prosjektgruppen for utbyggingen. Altfor ofte blir ny bygningsmasse i Forsvaret underdimensjonert. Dette kan ha sin årsak i at fagpersonellets vurderinger ikke blir tilstrekkelig nok vektlagt i planleggingen og den videre prosessen. Videre er det dumt å begrense antall kvadratmeter, og ikke se på kapasitet, og mulighetene for bruk av anlegget også i fremtiden.

Forsvarsdepartementet har siste ord

Det knyttes store forventninger til at politikerne og FD ser viktigheten av at menneskene som skal ha sin daglige tjeneste på Norges nye kampflybase prioriteres på lik linje med det operative miljøet som skal til for å få en velfungerende base. Et slikt bygg vil være nødvendig og riktig prioritering. Det vil absolutt være verdt hver eneste krone som blir investert!

Det vil være ressursbesparende og økonomisk lønnsomt å bygge et flerbruksbygg. Det vil skape en bedre fellesskapsfølelse enn om aktørene hadde vært spredt utover basen. Bygget bør planlegges mtp utvidelsesmuligheter. Dette er en glimrende anledning til å tenke nytt og grensesprengende og bør være et stort pilotprosjekt som skal bidra til å skape trivsel og miljø inne på basen. En kompakt base krever kompakte løsninger og et slikt bygg vil muliggjøre og inspirere alle til en felles innsats gjennom samarbeid! Sammen skal det skapes en arena som alle vil benytte og være stolte av!

Nettverk for kvinnelig b

Nettverk for kvinnelig befall (NvKB) åpnet torsdag 31. januar sitt årlige seminar med over 200 kvinnelige deltakere i Fanehallen på Akershus festning.

Av EINAR HOLST CLAUSEN

Forsvarsminister Anne-Grethe Strøm Erichsen innledet seminaret med et historisk tilbakeblikk på kvinners rettigheter, der hun blant annet trakk frem kvinners stemmerett for 100 år siden, i tillegg til utviklingen av kvinners rettigheter i Forsvaret frem til i dag. Statsråden understreket at alle deler og funksjoner i dag er åpent for kvinner i Forsvaret.

Den første dagen hadde et innholdsrikt program med mange ulike foredrag som satte fokus på kompetanse, lederutvikling, opptak og seleksjon, og hvordan Forsvaret gjennom ulike tiltak fortsatt kan øke rekrutteringen, og beholde kvinner gjennom et livslangt karriereløp. Ettermiddag og kveld, gikk med til gjennomføring av årsmøte, med påfølgende festmiddag i Oslo Militære Samfund.

Fredag var det også en rekke meget interessante foredrag, og personlige beretninger om hvordan det har vært å tjenestegjøre i Forsvaret som kvinne. Men det var brigader Dregelid, vinner av likestillingsprisen 2012, som imidlertid åpnet programmet på fredag. Deretter fikk vi høre kommandør Solveig Krey, verdens første kvinnelige ubåt-sjef, og nåværende sjef ubåtvåpenet, fortelle om veien frem til der hun er i dag.

Brigader Anne Rydning, sjef FKL, fortalte om hennes erfaringer, karriere i kombinasjon med familieliv og hva dette krever av koordinasjon, før oberstløytnant Benedicte Haslestad, NK ved Forsvarets Veteranjeneste, holdt en humoristisk foredrag om sin karrierestige, ståpåvilje i forhold til enkelte familiære utfordringer.

Den noe medieskye SeaKing-flygeren på 330 skvadronen, kaptein Gøril Stordal, lagde også

god stemning med sitt kreative og gode foredrag med morsomme illustrasjoner, på hvordan jobb og karriere, flettes sammen med ekte-mann og barnefødsler. Den siste dagen ble avsluttet med selvpopp-levde historier fra tre kvinnelige kadetter fra henholdsvis Krigsskolen, Sjøkrigsskolen og Luftkrigsskolen.

Her er hva leder NvKB, Anita Mecheal Ellingsen svarer på Offisersbladets spørsmål:

Er vi gode nok på rekruttering av kvinner inn til Forsvaret?

-Jeg vil ikke si vi er dårlige. Allikevel tror jeg ikke kvinnene føler samme tilhørighet til Forsvaret som menn, med bakgrunn i at "verneplikten" på papiret fremdeles kun er "forbeholdt menn". Kvinnene vet altså godt at det kun er pliktig for menn, og dermed vil de ikke umiddelbart identifisere seg med Forsvaret som en aktuell arbeidsplass. Dermed blir det

vanskeligere å rekruttere kvinnene. Siden verneplikten ikke er kjønnsnøytral, vil kvinnene heller ikke bruke tid på å gå i dybden i mulighetene Forsvaret tilbyr. Begrensningene er allerede satt på forhånd og kvinnene har en tendens til å eliminere seg selv for de har prøvd.

Hvorfor sliter vi med å beholde kvinner i hele karriereløpet?

-Forsvaret er først og fremst gode til å markedsføre utdanning framfor yrkeskarriere. Etter endt utdanning tror jeg tilfældighetene ofte råder for fremtiden til kvinnene. Det kan være vanskelig å finne ut selv, hvor veien skal gå etter befallsskole eller Krigsskole. En annen ting er at utdanningen ofte er veldig operativ og feltmessig betinget. De maskuline sidene kan i mange av tilfellene gjerne bli høyere enn de feminine. Det kan da bli vanskelig for en feminin kvinne, å se for seg at fremtiden gjerne blir annerledes. Kamp trening og fysisk operativitet

Kommandør Solveig Krey, kaptein Gøril Stordal og brigader Anne Rydning.

er viktig, men en må kanskje klare å belyse på et tidligere tidspunkt, at Forsvaret er så mye mer i tillegg. Det gjelder å finne sin plass. Det er ingen tvil om at vi offiserer har grunnutdanning og krigens krav i bunn, men vi skal ikke være elitesoldater alle sammen, resten av karrieren.

Er 25 % kvinneandel et for ambisiøst mål?

-Nei, så absolutt ikke. Men jeg tror ikke vi får dette til før kjønnsnøytral verneplikt blir et faktum. Vi må også bli flinkere til å rekruttere til

yrke. Da slipper vi "forhånds-eliminering", eller egen diskvalifisering i forkant.

Hva må til for å oppnå en høyere kvinneandel? Eventuelle tiltak?

-Kjønnsnøytral verneplikt, bedre markedsføring på å rekruttere til yrke, og på å beholde dem i yrket. Vi må gi dem karriereveiledning på et tidlig tidspunkt (kvinner planlegger som regel fremtiden mer enn menn og lenger frem i tid), være åpne om hvilken fantastisk arbeidsplass Forsvaret er og hvor store mulighetene egentlig er.

Leder NvKB, Anita Mechael Ellingsen

Alle deltakerne samlet bak Forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen.

Archer to år forsinket, kravene ikke oppfylt

De svenske superkanonene av typen Archer har ennå ikke oppfylt alle krav som Norge forventet da man undertegnet en MoU med Sverige i oktober 2007. Opplysningene fremgår av et dokument som Offisersbladet har fått tilgang til.

Excalibur den svenskproduserte artillerigranaten med enorm rekkevidde og stor presisjon

TEKST: TOR HUSBY

Der sies det at leveransen av de første kanonene er rundt to år forsinket. Planleggingen av en testperiode for en forserie på fire kanoner pågår og at testene vil gjennomføres i 3-4 kvartal 2013, mens leveransene antas å starte ca. ett år senere. Altså tidligst høsten 2014.

Fagsjef artilleri, oberst Lars Huse oppe på Rena, innrømmer at han hver dag er opptatt av at Archer er forsinket. En hovedgrunn for forsinkelsene kan være at Archer fortsatt er et utviklingsprosjekt. Utviklingsløpet er ikke avsluttet og alle krav er ikke oppfylt. Så lenge denne situasjonen vedvarer er ikke Archer modent nok til å bli innført i Forsvaret.

Huse nevner et par eksempler. Ett problem som har bidratt til situasjonen er at det siver krutttrøyk inn i "hytten" som artilleristene sitter i under skyting. Om konstruktøren BAE Systems Bofors har fått kontroll på lekkasjen må verifiseres. Et annet uoppfylt systemkrav gjelder krav til

kjøretøysikkerhet, nærmere bestemt evakuering av kanonmannskapet ved brann. Dette er ennå ikke i boks.

Berges av M109

Foreløpig skapes ikke Archer-forsinkelsene noen operative kriser for artilleriet så lenge det drøyt 40 år gamle M109-skytset fortsatt kan brukes. Skytset har bl.a. fått nye rør, byttet drivverk og fått tregghets/GPS-navigasjon slik at M109 ikke lenger er det samme trauste som Forsvaret kjøpte på slutten av 1960-tallet.

-Ventetiden på avløseren er imidlertid ikke det viktigste – bare vi får Archer. Jeg har tro på at BAE Systems Bofors nok med tiden vil oppfylle alle kravene, sier oberst Huse.

Uavhengig av forsinkelsene jobbes det i artilleriet med tester, verifiseringer og testskytinger av Archer. Ganske mange av artilleristene på Rena og Setermoen har trykket på "knappen" på svenske skytefelt. Ni instruktører er utdannet og godkjent og flere som har vært i prosjektet kommer på kurs.

Nå starter for alvor verifikasjonsprøver frem til sommeren 2014 som i neste omgang fører frem til innfasingen og oppbyggingen av den nye Archer artilleribataljon. Den skal til slutt ha tre kanonbatterier.

Artilleristene ser frem til de nye våpenet. Det vil gi en helt annen mobilitet, tilgjengelighet, fleksibilitet og rekkevidde for brigaden – teoretisk 50 eller 60 km. I tillegg er den autonom, lader selv og kommer seg raskt inn og ut av standplassen. Det er kombinasjonen Archer/ny ammunisjon som gir den store kapasitetsøkningen. Nye ammunisjonsstyper kan på egen hånd søke opp mål og slå det ut med EN granat.

I fremtiden ser oberst Lars Huse for seg et felles norsk-svensk skyts med felles reglement og der artilleristene går på de samme kursene, får identisk utdanning og begge land baserer seg på samme lager og logistikk.

Oppgitt

Ivar Kristiansen, Høyres forsvars-

politiske talsmann, er oppgitt over alle forsinkelsene i forsvarsmateriell. Det går en ubrutt linje fra Archer bakover til NH90-helikoptrene (sju år forsinket), kampflyene og fregattene for å nevne de siste store investeringene. De evige forsinkelsene bekymrer store deler av det politiske miljøet.

-Det er grunn til å stille spørsmål ved innkjøpskompetansen i FD/FLO og om det er problemer i krysningsfeltet mellom departementet og Forsvaret. Hvor henter departementet informasjonen i de dokumentene som det sender til Stortinget? Standardsvaret er alltid at forsinkelsene er andres skyld. At Forsvaret blir sittende med foreldet utstyr går ut over sikkerhet, beredskap, overvåking og kontroll, advarer Kristiansen.

Arbeiderpartiet forsvarspolitiske talsmann, Sverre Myrli sier at det er verdt å merke seg at Archer er enda et militært produkt som kommer senere enn vi hadde planlagt. Det er litt trist at forsinkelser er blitt regelen når det gjelder forsvarsanskaffelser. Dette skyldes at forsvars-

materiell er blitt så avansert og komplisert å håndtere. Vi har imidlertid ikke noe valg. Det vi kjøper må fungere 100 prosent. Heldigvis har vi M109-skytset fra 1960-tallet som vi kan bruke inntil Archer avløser det innen utgangen av 2015, sier Myrli. Han legger til et positivt aspekt ved Archer-kjøpet:

-Hvis vi skal lykkes med å gjøre nordisk forsvarssamarbeid til noe annet enn honnørord, er løsningen at vi har det samme materiellet.

Diskuterer leveranser av ammunisjon

NAMMO er i samtaler med FLO om ammunisjonsleveranser til Archer-systemet. Kontrakt ventes inngått før sommeren. Etter det Offisersbladet har grunn til å anta kan første ammunisjonsleveranse ha en verdi på flere hundre millioner kroner. Over tid vil beløpene være mange ganger høyere. Med slike utsikter har selskapet lagt seg i selen for å finne gode løsninger som hovedleverandør til dette forsvarsprosjektet.

-Når det gjelder det svenske

Archer-markedet skal vi være meget konkurransedyktig på ammunisjon og drivladninger, sier konsernsjef Edgar Fossheim.

Archer-kanonene har relativt stort behov for tradisjonell sprengammunisjon med lang rekkevidde. Videreutvikling av nye ammunisjonstyper/drivladninger til dette nye kanonsystemet er helt avhengig av de spesifikke operative krav som stilles. Det jobbes også godt med å ta frem spesielle og tidsriktige ammunisjonstyper for røyk og lys. Dette er utfordrende for alle produsenter.

Fossheim ser svært positivt på det nye Archer-systemet. Artilleri-området har ligget relativt langt nede siden avslutningen av den kalde krigen for over 20 år siden. NAMMO har imidlertid over lang tid jobbet med forbedringer av eksisterende ammunisjonstyper og har tatt mål av seg å være en tung aktør på dette markedet når det nå igjen åpner seg.

Når det gjelder mer avanserte ammunisjonstyper som GPS-styrte EXCALIBUR, som produseres av

Raytheon i USA, er NAMMO leverandør av den såkalte "base-burner" som gir EXCALIBUR lengre rekkevidde.

Rekkevidden er følgende:

*30 km med standardgranater

*40 km med "base bleed"

*60 km med Excalibur

Sistnevnte granat koster ifølge Forsvaret rundt en halv million kroner.

Samarbeid fra 2007

BAE Systems Bofors i Karlskoga startet utviklingen av Archer konseptet i 1995. Opprinnelig var Danmark med, men trakk seg omtrent på samme tid da Norge kom med i 2007. Da ble det inngått en felles norsk-svensk MoU som åpnet for norsk medvirkning i den siste delen av utviklingen av kanonsystemet. Norges bidrag var 400 millioner svenske kroner. Den samlede kostnadsrammen for Norge var 1,9 milliarder kroner. Etterpå har det vært et tett samarbeid på mange nivåer mellom

FLO og dets svenske motstykke FMV.

Hva ønsket man med samarbeidet? Økt interoperabilitet med evne til operasjoner i samarbeidet med andre land, synergier i støttevirksomhet, logistikk og styrkeproduksjon skulle være de militære gevinstene. Økonomiske og industrielle fordeler var dessuten nærliggende, ikke minst gjennom eksport. Flere tekniske avtaler er signert. Samarbeidet førte til at Kongsberg fikk kontrakt for å levere ODIN ildstøttesystem og Protector våpenstasjon (utrustet med en 12,7 millimeter). Sistnevnte gir egenbeskyttelse til kanonmannskapet. NAMMO på Raufoss har sterke ambisjoner på ammunisjonssiden. I 2008 ble det foretatt en demo-skyting på Setermoen med Archer. Dit kjørte kanonen 600 km på egne hjul fra Boden i Sverige. I fjor var svenske Archer-kanoner igjen tilbake under øvelse Cold Response i samme område, men da var det tørr-trening uten skyting.

De russiske styrkene trimmes i toppform

En russisk jagerflyger kan fly hver dag, men i Norge er ambisjonene litt lavere. Russland er inne i en gigantisk oppbygging av sine styrker. Vi møtte den russiske jagerflygeren Nikolai Sjpitonkov i sitt rette element.

TEKST: ANNA-LENA LAURÉN
FOTO: ILJA DROBYSJVESKIJ

Flyplass i ødemarken

På de enorme og endeløse landbruksområdene i Voronezh i Sør-Russland ligger flystripa. Landskapet består av store åkre, bølgende åser, og er Russlands viktigste jordbruksareal. Liasson-offiserene som har fått oppdraget med å følge oss er nervøse. De passer godt på hvor vi går og hvor det fotograferes, for de kan bli holdt ansvarlige hvis ikke de strenge reglene overholdes. Derfor står vi helt stille, og observerer mot horisonten.

Først ser vi ingenting. Vi hører bare en voksende støy i det fjerne, etter hvert rene tordenværet, og plutselig dukker det opp en liten flekk på himmelen.

Så ser vi den slanke konturen av et jagerfly. Jagerflyet, et SU-24 M, dunderer over oss, og akkurat når den passerer oss vipper det med vingene i en munter liten hilsen. Så trekker det opp og forsvinner i det fjerne. – Så du, han vinket til oss! sier en av våre veiledere, løytnant Artem Sjerstjukov. Han er tydelig stolt av å ha mottatt en personlig hilsen av en dekorert jagerpilot.

Tjue minutter senere lander flyet. Det taues på plass, og piloten Nikolai Sjpitonkov klatrer ut av den trange cockpiten. Han tar av seg hjelmen, og rapporterer straks til sine overordnede om dagens øvingstokt. Russiske jagerflypiloter flyr nesten hver dag, og det er oftere enn det man kan skryte av i Luftforsvaret i Norge. Norske piloter øver regelmessig i simulatorer, men Nikolai

Sjpitonkov har ikke vært i nærheten av en simulator på flere år.

Eliten

Som jagerflypilot, tilhører Sjpitonkov eliten i det Russiske forsvaret. I forhold til andre tjener han godt. I 2011 var lønnen riktig nok ikke på mer enn 6.000 kroner i måneden, men fra 2012 fikk han over en tredobling av lønnen, og har nå ca 22.000 kroner i måneden. Dette er mye penger når man bor i en liten by som Voronezh.

I de senere årene har Russland satset stort på forsvaret. I forkant av presidentvalget denne våren presenterte Putin en ny forsvarsplan, som innebar blant annet innkjøp av over 2 000 nye stridsvogner, 400 interkontinentale raketter og nesten 100 militære satellitter. Yrkesoffi-

renes lønn ble nesten tredoblet, pensjonene ble økt og staten bygger nye boliger for yrkesoffiserer over hele landet. Bare i Voronezh er det under bygging boliger for 2.200 forsvarsansatte. For Nicholas Sjpitonkov betyr dette fremfor alt én ting - sikkerhet.

- Jeg trenger ikke lenger å bekymre meg for min familie. Jeg vet at fremtiden er sikret. Det var ikke opplagt i det tidlige nittitallet da jeg begynte på min militære utdanning, bemerket han.

Sjpitonkovs far var jagerflyger, og for ham var valget selvfølgelig å følge i sin fars fotspor. Da han startet som en rekrutt i 1993 var det russiske forsvaret i en tilstand av ydmykelse.

- Mange måtte gå uten lønn og tvunget til bare å si farvel. Vi

hadde ingen steder å bo og ingen ressurser. Men jeg ble drevet av en følelse av plikt og tradisjon. Jeg ønsket å fly jagerfly, som min far. Jeg sa til meg selv at det ville bli bedre, og at det handlet om å komme gjennom den tøffe perioden.

Profesjonalitet

Da Nikolai Sjpitonkov var ferdig utdannet jagerflyger, var det begrenset tilgang på drivstoff, og pilotene fikk ikke mer enn én øvingstur i uka.

- I dag flyr jeg nesten hver dag. Det betyr mye faglig kunnskap. For en jagerflyger må være i luften ofte, for å lære seg å mestre flyet. Vi russiske jagerflypiloter er i hovedsak mye dyktigere i dag enn for ti år siden. Det ser man på de unge pilotene, som nesten umiddelbart sendes

på øvingsflyging. De utvikler seg utrolig fort, sier Sjpitonkov.

Rett før intervjuet var han på øvingstokt der han testet beredskapen til omkringliggende luftvernbasen. Pilotene forøvrig trener på alt fra avskjæring, luftkamp og formasjonsflyging. Noe som sørger for et enormt drivstoff-forbruk. Men det statlige Gazprom har fast rute direkte inn til flyplassen. Det har tatt en stund, men etter hvert tiner Sjpitonkov litt mer opp. Han har vært noe ubekvem med situasjonen, og det er ikke så merkelig når fire blåkleddes sikkerhets- og forbindelsesoffiserer fotfølger oss hele tiden. Deres oppgave er selvfølgelig å passe på at Sjpitonkov ikke avsløre noen militære hemmeligheter. De sier at det er nødvendig med såpass mange, for å være sikre på å få med seg alt

som blir sagt. Den russiske fotografen som er med, har en annen historie, han mener at om noe skulle gå galt, så er det så mange å skyld på at ingen kan stilles til ansvar.

Renovering av hytta

For Nicholas Sjpitonkov, betyr den nye russiske forsvarssatsingen helt klart en bedre levestandard for han og kona Ljudmila Sjpitonkova. Nå har de også råd til å renovere hennes foreldres «datja».

- Før hadde vi bare én bil, nå har vi to. Vi vil bygge på datjan og gjøre det moderne og koselig, så min datter Katya har lyst til å være ute på landet hele sommeren. Hun skal få en god utdanning, for det har vi råd til nå. Det er babyboom blant mine kollegaer nå, og alle har barn. Kanskje fordi

vi har mye mer penger enn før, sier Nicholas Sjpitonkova, og ser fornøyd bort på sin kone.

- Det er praktisk å være gift med en profesjonell offiser, men det var ikke pengene jeg hadde i tankene da vi giftet oss for ni år siden. Jeg trodde ikke vi hadde det dårlig da heller, men jeg kunne ikke ha forestilt meg at vi ville få det så bra. Jeg vil ikke at noen av mine barn skal gå i sin fars fotspor. Det er et farlig yrke, og jeg er alltid bekymret når han er i luften. Jeg trenger ikke enda et familiemedlem å være bekymret for, sier Ljudmila.

Red anmrk: Artikkelen er oversatt fra finsk/svensk av Einar Holst Clausen

Fredriksten Artillerie Co

Fredriksten Artillerie Compagnie deltar regelmessig på feltmanøvrer i inn- og utland, ofte sammen med veteranavdelinger fra andre europeiske land.

Markententerske Anita Warberg deler ut suppe til en svensk fange.

Kanonlagene må selv frakte kanonen sin til slagmarken.

Artillerimajor Lars Th. Larsen(R) Formann i FA.C. i planleggingssamtale med artillerikaptein Helge Warberg(R) Compagniechef i FA.C.

De er den største av de militærhistoriske veteranavdelinger i Norge. Stiftet i 1990, er de også blant de eldste. Senere har entusiaster og militærhistorisk interesserte sørget for etablering av flere avdelinger rundt om i landet. Alle med ønske om å ivareta våre militære tradisjoner og historie.

Av EINAR HOLST CLAUSEN

Offisersbladet har startet en artikkelserie om disse entusiastene, historien bak avdelingene og hvordan de er organisert. Denne gangen har turen kommet til Halden. Og Fredriksten festning, der Norges største militærhistoriske avdeling ble stiftet av Helge Warberg i 1990, sammen med hans kone Anita Warberg. Det var Anita som sto for etableringen av markenteridelen i compagniet. Ekteparet satset først og fremst på tiden rundt den store nordiske krig, og derfor navnet Fredriksten Artillerie Compagnie af 1716 (FA.C). I møte med en fortsatt entusiastisk Helge Warberg lot Offisersbladet spørsmålene hagle.

Hvordan kom du/dere på ideen om å etablere en slik avdeling?

-I 1989 var de svenske carolinerne fra Småland på besøk i Halden, og min hustru og jeg overvar en tatoo

på Fredriksten festning hvor carolinerne deltok. Vi tok da raskt en beslutning om at noe liknende måtte det være mulig å få til på Fredriksten festning. Kommandanten på festningen, oberst Nagel så umiddelbart hvilket historisk tilskudd dette kunne bli for Fredriksten festning, og støttet helhjertet ideen. Den enkleste veien var da å innhente alle bakgrunnsdata fra foreninger jeg hadde tilgang til. Våpenhistorisk Selskab i Norge og Sverige, Carolinske forbundet i Stockholm, Forsvarsmuseet og der hvor man kunne hente rekrutter, Norske Reserveroffiserers Forening.

Men hvordan fikk dere tak i interesserte, og hvordan gikk etableringen til?

-Innkallelsen gikk ut til lokalavdelingen i Halden, og på den første møtedag i november 1990 møtte det opp 11 herrer fra miljøet hvorav den yngste var 18 år og visemenig

og den eldste major og krigsveteran. Ellers var det mest kapteiner, løytnanter og fenriker som viste interesse. Vi dro i gang prosjektet og artillerimajor Lars Th. Larsen laget vårt reglement, fenrik Windahl, fenrik Olsen lagde kanonene, løytnant Berge sydde fanen og kaptein Meyer skaffet materiale til kanonlavettene.

Det ble en lang og utrolig interessant vei å gå og under våren 1991 arbeidet vi iherdig for å få foreningen opp å stå. I mellomtiden meldte det seg to nye ressurspersoner og siden vi hadde en utrolig dyktig syddame, så hadde vi 12 uniformer fra 1716 ferdig til 1. mai det året. Parallelt med soldatenes trening, oppbygging av kanoner og utstyr, startet våre koner og døtre en avdeling som skulle bli markenteriet. Her var Anita Warberg en kjemperessurs med all sin kunnskap om historie og mat fra middelalder, barokk- og empiretiden. Dette markenteriet

skulle vise seg å danne skole for alt markenteri i alle avdelinger i Skandinavia både for 1700- talls grupper og napoleonsgrupper.

Kan du fortelle litt mer om utviklingen av avdelingen etter etableringen?

-Fra midten av mai 1991 var vi operative, og oppdragene fra historielag, teatervirksomhet, næringsliv og fra festningen strømmet på. Vi hadde så mye å gjøre at dette ble full tids beskjeftigelse for oss i mange år fremover. I løpet av de neste to årene strømmet det på nye medlemmer og vi måtte øke artilleri parken med flere skyts.

Vårt første offisielle oppdrag var salutt for HMS på Signingsferden og da skjøt vi fra Rød Herregård og vi skjøt fra Svinesund mot Kongeskipet og den påfølgende fregatt. Det ble etter hvert mange oppdrag, hundrevis gjennom disse 23 årene, og vi har reist fra St.Petersburg, Finland, Estland og Sverige til

mpagnie af 1716

Fredriksten Artillerie Compagnie under ild på Fredriksten festning.

Fredriksten Artillerie Compagnie af 1716 marsjerer inn på festningen under sin stolte fane.

Ute i felten gjenskapes feltlivet svært så autentisk, også med sitt markenteri.

Danmark, Tyskland, og Spania med våre kanoner, soldater og markenteri. Mange av disse landene har vi besøkt og slåss tyvetalls ganger og like populært er det hos publikum. Vi har vært med på gjenskaping av store feltslag som sto i Europa for 300 år siden, og vi har fått venner og likesinnede grupper som vi samarbeider med. Spesielt er de svenske carolinske gruppene aktive, og sammen med dem har vi slåss med og mot Carl XII.

Hva med sikkerheten når dere skyter med gamle kanoner?

-Hvor mange hundre kilo krutt vi har skutt opp er vanskelig å si, men jeg overdriver ikke når jeg sier at hver av våre kanoner har skutt 1000 skudd hver. Derfor har vi også tatt oss bryet med å sjekke dem nøye med gjennomlysning og metallkontroll. Men vår filosofi er at det ikke skal smelle så fryktelig, det er farlig for hørselen til

publikum. Vi bruker ikke mer enn 100 gram svartkrutt i hvert skudd og det er nok. En annen ting vi er meget nøye på og det er at ingen får røre alkohol før og under skyting.

Hva er status i dag?

-Rimeligvis har vi hatt avskalling gjennom tiden, men merkelig nok er det få som har sluttet. Vi har fortsatt den faste kjernen på seks soldater og seks kvinner som var med fra begynnelsen. De som slutter i dag, faller fra på grunn av alder og død. I dag er det ikke bare gamle offiserer med, vi har åpnet for menige også, men kravet har vært at man har en avtjent verneplikt bak seg. Siden vi begynner å dra på årene er det kun to av medlemmene som er aktive offiserer, vi andre kaller oss bare reserven.

Men offisersgradene blant mange av medlemmene gjør at vi har et smidig ordresystem og en disiplin som gjør at vi kan gi

kommandoer og soldatene i rekken innordner seg raskt. Eksempelvis er mannskapet på 1, kanon ganske enestående. Kanonkommandøren er en artillerimajor, eneren er generalmajor fra flyvåpenet, toer er kaptein og treer er artilleriøverst. De øvrige tre kanonene har ikke like sterke grader, men det er garantert en kaptein på hver av dem.

Da 1905 arrangementet skulle gjennomføres bygget vi opp en artilleriavdeling fra 1894 med uniformer sydd i Praha ved hjelp av FMUs kanaler. Ved supplering av donerte og kjøpte offiser galla uniformer i tillegg kan vi i dag stille en artilleriavdeling på 18 soldater. Her er vi utstyrt med originalt utstyr som Krag Jørgensen patronasker, bajonetter og gevær. Siste skudd på stammen av soldater som har avtjent verneplikt er en ung mann fra Garden, som kan dette med å drille gamle offiserer i sluttet orden.

Samarbeider dere med andre, og hva er planene deres videre?

-Gjennom årene har vi samarbeidet med og vært med på å opprette søsterorganisasjoner i Trondheim (TAC) og i Kristiansand (CAC) og med disse har vi et godt forhold. Vi har nå slått oss sammen med en meget habil musikkforening i Halden, Tistedalen Musikkforening, og samme med disse danner vi 50 mann i 1. Brigade. Vi skal raskt ut på vårparten å ta opp tradisjonen fra den nedlagte Divisjonsmusikken, som har vært et stort savn i Østfold. Foruten vår aktivitet i 1716 miljøet har vi et samarbeid med en napoleonsforening på Prestebakke, og sammen med disse skal vi ta for oss 200 års jubileet i 2014. Alt i alt har vi i dag 66 aktive medlemmer og kan når det gjelder stille 6 skyts i felt med 26 soldater, fane, tamburer og befal. Dessuten har vi følge av markenterieriet med telt, vogner og kjøkkenutstyr.

Av JOHN BERG, FORSVARSANALYTIKER

Predator unnslipp

Predator med skarpe våpen.

Den offisielle amerikanske versjonen av hittil siste episode mellom Iran og USAs førerløse droner er at en iransk Sukhoi Su-25 Frogfoot 1. november gjorde minst to pass og skjøt minst to ganger mot en amerikansk MQ-1 Predator drone over Gulfen, uten å treffe. Dronen var ubevæpnet. Su-25 Froskefot er et bakkeangrepsfly som med forbehold kan sammenlignes med USAs A-10 Thunderbolt II. Episoden fant sted i internasjonalt luftrom, ca. 16 naut. mil fra den iranske kystlinjen. Etter skytingen fulgte Froskefoten dronen i en "period of time".

Sukhoi SU-25.

I desember 2011 fikk iranerne kloen i en RQ-170 Sentinel drone som av omdiskuterte årsaker gikk ned over iransk område. Via Sveits har USA kommunisert til Iran at amerikanerne akter å fortsette å fly droner i internasjonalt luftrom i regionen. Detaljer foreligger ikke om hva de vil gjøre hvis Iran fortsetter å skyte. (Air Force Magazine jan 2013)

Nord-Koreas missiler

Taepodong.

Med oppskytingen 12. desember av et langtreggende ballistisk missil, Taepodong 2/Unha-3 som formelt er en satellittbærer, nærmer Nord-Korea seg en begrenset interkontinental kapasitet, skriver Jane's Intelligence Review. Trolig blir det imidlertid teknologisk komplisert å konvertere Unha-3 satellittkonfigurasjonen til en våpenbærer.

Nord-Koreas NK-08 missiler med stridshode på 1.000 kg har en antatt rekkevidde på 6.000 km. Det betyr at den nesten kan nå frem til Australia, dekke hele India og Pakistan og skjære over Russland og tangere Kolahalvøyas østligste punkt. Unha-3-basert Taepodong 2 med 500 kgs stridshode kan få en rekkevidde på 10.000 km. I så fall vil den dekke hele Australia, skjære diagonalt inn over det afrikanske kontinent sør for Somalia og dekke hele Europa inkludert det meste av Spania og halve Portugal. Den vil dekke Grønland, hele Alaska og Canada og rundt to tredeler av USA, den nordøstlige delen, samt en nordøstlig snipp av Mexico. (Jane's Intelligence Review feb 2013)

Komplisert i Libya

Den libyske regjeringen har en vanskelig men ikke uoverkommelig oppgave foran seg med å kontrollere militser som deltok i opprøret mot Ghaddafi, men som i ettertid har vist noe vekslende vilje til å innordne seg, skriver Ezzeldeen Khalil i Jane's Intelligence Review.

Tidsskriftet lister de viktigste av disse militsene. Zintan-brigaden, med base i Zintan like sør for

Tripolis i nordvest, er styrken som tok Ghaddafis sønn til fange. Han er ennå ikke overlevert til regjeringen. Militsen er i sterk opposisjon til at enkelte representanter for Ghaddafi-regimet gjør seg gjeldende i regjeringen. Sjefen, Osama al-Juwali, er imidlertid forsvarsminister og har startet paraplyorganisasjonen Libyas Skjold Brigaden (se nederst).

Misratas Militærråd i kystbyen Misrata øst for Tripolis erobret Ghaddafis fødeby Sirte, og synes nå motvillig å la seg innordne etter et mislykket forsøk på å etablere Misrata med havnen som en slags fristad. Nylig deltok militsen i kamper mot Ghaddafi-lojalister i Bani Walid. Den kritiseres av Amnesty International. 17. Februar-martyrenes Brigade opererer i det østlige Libya og er den største og best utrustede i regionen, og mottar finansiering fra Forsvarsdepartementet. Den er interessant fordi den ble ledet av en moderat islamist frem til slutten av september i fjor, men kom deretter under de militæres kontroll som følge av de sterke reaksjonene i befolkningen på opptøyene i Benghazi, der den amerikanske ambassadøren ble drept. Brigaden skal nå stå under kommando av en oberst.

Abu Salim-martyrenes Brigade opererte ut fra Derna øst for Bengazi og steppet inn for politiet der. Den ble oppløst etter press fra befolkningen. Ansar al-Sharia i Bengazi ble hold ansvarlig for opptøyene og angrepet på det amerikanske konsulatet. Den ble jagd ut av området men returnerte, men erklærte så at den oppløste seg selv. Den antas å fortsette sin eksistens i fjellene. Etter opptøyene i Bengazi skal også Rafallah al-Sahati Martyrbrigaden i Kufrah i det sørøstlige Libya ha kommet under Forsvarsdepartementets kontroll.

Paraplygrupperingen Libyas Skjold Brigaden hevdes å bestå av tre brigader spredt over det meste av landet. Den står under kommando eller i hvert fall kontroll av generalmajor Yosef Mangoush og utfører politioppdrag, inkludert antinarko operasjoner, den har utført fredsopprettende oppdrag i Kufrah og skal ha vært delaktig i å redde amerikanere under opptøyene i Bengazi. (Jane's Intelligence Review feb 2013)

NH90 i Afghanistan

Italiensk NH 90 Task Force Fenice Afghanistan.

Italienske Task Unit Nemo har siden i fjor høst vært operativ i Afghanistan med NH90 helikoptre, i Herat-regionen og som del av Task Force Fenice. Dette er første gang NH90 har operert i et stridsområde. Fem helikoptre med fem mannskaper har fløyet 60 flytimer per måned, men målsettingen er 90 flytimer med fire mannskaper, hvert bestående av to flyvere, en flight engineer og to skyttere til Dillon M134D 7,62 mm Gatling maskingeværer i døråpningene (samme som vi hadde på Bell 412SP da de var i Afghanistan). Skytterne hevdes å ha merknader til bevegelsesfriheten i kabinen.

Helikoptrene har oppgraderte GE T700 motorer. Troppetransportkapasiteten oppgis til seks soldater med full utrustning, 130 kg per mann (soldat og utstyr) og under "bestemte forhold" åtte soldater.

Det foreligger utsagn om at italienerne har hatt problemer med tilgang på reservedeler. Samtidig forbereder tyske Transporthubschrauberregiment 10 seg på å operere i Afghanistan med fire NH90 i CSAR (Combat Search and Rescue) og medevac rolle. Standard lasteevne oppgis til to pasienter på bære og to sittende. Det rapporteres at medisinsk utstyr ikke skal være montert i kabinen. Helikoptrene har Rheinmetall MG3 7,62 mm maskingeværer i døråpningene. (Pieter Bastiaans, Jane's International Defence Review des 2012, Patrick von Krienke, Air Forces Monthly des 2012)

LED LENSER®

F1

**EKSTREM LYSSTYRKE.
EKSTREMT LITEN.
EKSTREMT EFFEKTIV!**

LED LENSER® F1 er en liten kraftpakke av en lykt som veier kun 69 gram, er 8,8 cm lang - og lysstyrken..... 400 lumen!

LED LENSER® F1 er utstyrt med den nye dioden til Cree - XPGgen2, som er neste generasjons diode. Den er HA III anodisert og har IP grad IPX8, som vil si at den er vanntett ned til 2.5 meter og møter de strengeste militære kravene. Lykten har elektronisk regulering med temperaturføler som justerer lysstyrken ved overoppheting og har et brukeroptimert lysprogram.

LED LENSER® F1 har også avtagbar klips samt en utskiftbar taktisk ring, som også fungerer som en vinduknuser. Lystiden vil være ca. 2 timer. Veil. pris: 799,-

Dette er lykten som overbeviser selv den mest kresne bruker!

Produktet finnes i landets ledende sports-
jernvare- og byggbutikker!

Alt på ett sted

Avsender: Offisersbladet, Postboks 501 Sentrum, NO-0105 Oslo

Bergans of Norway har vært med på å sette standarden for verdens mest avanserte tur- og forsvarsutrustning siden 1908.

www.bergans.no